

**INFORMACJA
O STANIE BEZPIECZEŃSTWA SANITARNEGO
POWIATU ŚREDZKIEGO W ROKU 2022**

Środa Wielkopolska, marzec 2023 r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych	5
II. Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia	19
III. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i miejsc wykorzystywanych do kąpieli	23
IV. Stan sanitarny podmiotów wykonujących działalność leczniczą	32
V. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	35
VI. Warunki sanitarne w szkołach i innych placówkach oświatowo-wychowawczych .	40
VII. Stan sanitarny obiektów żywności i żywienia	44
VIII. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	52
IX. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	58

WSTĘP

Państwowa Inspekcja Sanitarna (PIS) powołana jest do realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego, w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, a także zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i zawodowych.

Zadania określone w przepisach prawa, w szczególności w ustawie z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338) w powiecie średzkim realizuje Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej (PPIS).

System zarządzania w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej (PSSE), wdrożony zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”, gwarantuje uzyskiwanie wiarygodnych i rzetelnych wyników kontroli. Skuteczna realizacja zaplanowanych celów jest możliwa dzięki wykwalifikowanej kadrze oraz współpracy z laboratoriami posiadającymi certyfikaty akredytacji.

Głównym celem działania jest promowanie zdrowego stylu życia, nadzór nad bezpieczeństwem żywności i żywienia oraz bezpieczeństwem zdrowotnym wody, przeciwdziałanie zagrożeniom stwarzanym przez nowe narkotyki i prekursory narkotyków, zapobieganie powstawaniu chorób, szczególnie chorób zakaźnych i zawodowych, poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie zdrowia publicznego w oparciu o analizę ryzyka zagrożenia zdrowia i życia.

W 2022 r. nadal prowadzono działania związane z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków epidemii COVID-19. Równolegle realizowano inne, równie ważne zadania zaplanowane na ten rok.

Skontrolowano 1507 obiektów (2021 r. – 406). Wykonano 1 807 kontroli sanitarnych (2021 r. – 1 615), w tym 616 kontroli dotyczących przestrzegania obowiązujących ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii COVID-19. Przeprowadzono 4537 wywiadów epidemiologicznych (2021 r. – 5 402). Do badań laboratoryjnych pobrano 317 próbek (2021 r. – 306) oraz wydano 404 decyzje administracyjne (2021 r. – 341).

W roku sprawozdawczym kontynuowano nadzór nad czynnym uodpornieniem populacji w ramach Programu Szczepień Ochronnych (PSO). Podejmowano również działania wobec osób uchylających się od wykonania obowiązku szczepień ochronnych.

Z powodu pandemii część programów edukacyjnych, kampanii informacyjnych oraz akcji prozdrowotnych skierowanych do mieszkańców powiatu średzkiego zawieszono, bądź realizowano je wyłącznie on-line.

W ramach działań służących umacnianiu zdrowia społeczeństwa, kontynuowano współpracę z jednostkami administracji zespolonej i niezespolonej.

W przedkładanej informacji o stanie bezpieczeństwa powiatu średzkiego za 2022 r. ujęto ocenę sytuacji epidemiologicznej w zakresie chorób zakaźnych oraz wyniki nadzoru sanitarnego prowadzonego przez PSSE.

I. SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŹNYCH

I.1. Sytuacja epidemiologiczna wybranych chorób zakaźnych

Sytuacja epidemiologiczna w powiecie średzkim w zakresie większości chorób w 2022 r. przedstawia się następująco:

W związku ze zgłoszeniami zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na choroby zakaźne przeprowadzono 4 530 wywiadów (2021 r. – 5 402).

Tab. 1. Zachorowania na wybrane choroby zakaźne w pow. średzkim w latach 2020-2021

Lp.	Jednostka chorobowa	Rok 2021		Rok 2022	
		Liczba zachorowań	Zapadalność	Liczba zachorowań	Zapadalność
1.	Zatrucia pokarmowe - ogółem - w tym zakażenia Salmonella	3	5,07	6	10,05
2.	Biegunka u dzieci do lat 2	60	4 249,29	92	6 769 69
3.	Krztusiec	-	-	-	-
4.	Tęžec	-	-	-	-
5.	Odra	-	-	-	-
6.	Różyczka	-	-	-	-
7.	Ospa wietrzna	129	217,93	366	612,85
8.	Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	2	3,38	4	6,70
9.	Gruźlica	6	10, 14	3	5,02
10.	Zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu - ogółem	-	-	-	-
11.	Inwazyjna choroba pneumokokowa	-	-	-	-
12.	Inwazyjna choroba meningokokowa	-	-	-	-
13.	Wirusowe zapalenie wątroby typu B	4	6,76	10	16,74
14.	Wirusowe zapalenie wątroby typu C	5	8,45	6	10,05
15.	Wirusowe zapalenie wątroby typu A	-	-	2	3,35
16.	Borelioza	15	25,34	14	23,44
17.	Grypa i podejrzenia grypy – ogółem - w tym u dzieci (0-14 lat)	16 969 5 627	28 666,76 15 8559,15	27 078 13 589	45 340,83 123 513,91
18.	Grypa (potwierdzona laboratoryjnie) – ogółem - w tym u dzieci (0-14 lat)	-	-	25 17	41,86 154,52
19.	Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę – profilaktyka wścieklizny	3	5,07	7	11,72

I.1.1. Zatrucia i zakażenia pokarmowe

W roku sprawozdawczym zarejestrowano 6 pojedynczych zatruc pokarmowych wywołanych zakażeniem pałeczkami: *Salmonella Enteritidis* (4), *Salmonella Derby* (1) oraz *Salmonella Infantis* (1).

W porównaniu z rokiem poprzednim, w grupie dzieci w wieku do 2 lat odnotowano wzrost liczby zachorowań na **biegunkę** – 92 (2021 r. - 60). W 2022 r. zarejestrowano 1 dwuosobowe ognisko rodzinne (dziewczynka – 1 rok, chłopiec – 3 lata) dotyczące zatruc przenoszonych drogą pokarmową wywołane przez *Rotavirusy*.

Hospitalizowano 74 dzieci (2021 r. – 14). Badania diagnostyczne, przeprowadzone u dzieci leczonych w szpitalu, wykazały następujące zakażenia: *Rotavirusem* – 30 przypadków, *Adenowirusem* – 18 przypadków, *Norowirusem* – 26 przypadków.

W 2022 r. odnotowano 2 przypadki (mężczyzna – 55 lat, dziecko – 1 rok) zachorowań na **wirusowe zapalenie wątroby typu A** (2021 r. – 0).

Ustalono, że żadne z wymienionych zachorowań nie było związane z kontaktem z zanieczyszczoną wodą lub spożyciem ryb wyłowionych z Odry lub Jeziora Średzkiego w okresie masowego śnięcia ryb.

I.1.2. Gruźlica

W analizowanym okresie zarejestrowano 3 przypadki prątkującej gruźlicy płuc (2021 r. – 5). Nie odnotowano zachorowań na gruźlicę pozapłucną (2021 r. – 1). Zachorowały 2 kobiety (44 i 52 lata) i 1 mężczyzna (61 lat).

W celu objęcia nadzorem lekarskim, 7 osób ze styczności z chorymi skierowano do lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej (2021 r. – 12).

W roku sprawozdawczym odnotowano 1 zgon (mężczyzna – 61 lat) z powodu zachorowania na gruźlicę (2021 r. – 0).

I.1.3. Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W omawianym roku odnotowano 10 (w tym 4 wśród obywateli Ukrainy) zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B o charakterze przewlekłym i nieokreślonym (2021 r. - 4). Zachorowało 6 kobiet (28, 31, 52, 56, 58 i 63 lata) oraz 4 mężczyzn (54, 67, 68 i 70 lat).

W mieście zachorowało 7 osób, na wsi – 3. U jednej z kobiet rozpoznano jednocześnie zakażenie wirusem zapalenia wątroby typu C.

Dwie osoby były wcześniej zaszczepione przeciw wzv typu B. U pozostałych osób szczepień nie wykonano.

Sześć osób było szczególnie narażonych na zakażenie HBV ze względu na wcześniej wykonane: zabiegi chirurgiczne, stomatologiczne, ginekologiczne, transfuzję krwi oraz wykonanie tatuaży. U pozostałych osób nie ustalono prawdopodobnego źródła zakażenia.

Zakażenia HBV nie miały związku z ekspozycją zawodową. Nadzorem epidemiologicznym objęto 18 osób ze styczności z chorymi, 13 osób skierowano do lekarza rodzinnego w celu wykonania szczepień przeciw wzv typu B.

I.1.4. Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W 2022 r. zarejestrowano 6 pojedynczych przypadków zachorowań (w tym 3 wśród obywateli Ukrainy) na wirusowe zapalenie wątroby typu C (2021 r. – 5). Zachorowało 2 mężczyzn (37 i 39 lat) oraz 4 kobiety (28, 43, 63 i 64 lata). Trzy zachorowania wystąpiły w Środzie Wielkopolskiej, pozostałe na terenie wiejskim.

Ustalono, że przed zachorowaniem wszyscy poddawani byli różnym zabiegom z naruszeniem ciągłości tkanek (zabiegi: chirurgiczne, stomatologiczne, wykonanie tatuażu oraz transfuzja krwi).

Jedna osoba została wcześniej zaszczepiona przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. Do poradni lekarza rodzinnego w celu wykonania szczepienia skierowano 3 osoby. Pozostałe osoby nie podlegają szczepieniu (wyjazd poza granicę Polski, jednoczesne zakażenie wirusami wzv typu B i C).

I.1.5. Choroby zakaźne wieku dziecięcego oraz objęte programem eliminacji

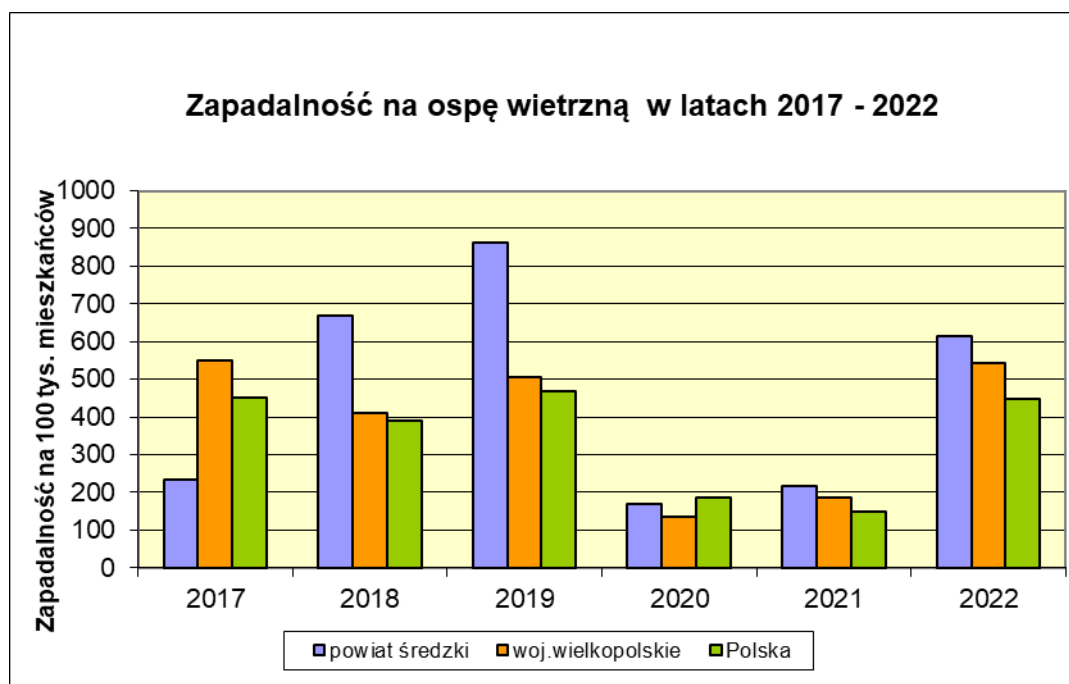
W roku sprawozdawczym nie zarejestrowano zachorowań na **odrę, różyczkę, błonicę, krztusiec i nagminne porażenie dziecięce** (2021 r. – 0). W rejestrze odnotowano 1 przypadek rozpoznany przez lekarza na podstawie objawów choroby, jako ostre porażenie wiotkie u dzieci w wieku 0-14 lat. U hospitalizowanego chłopca (10 lat) wykonane badania diagnostyczne dla przypadków ostrych porażen wiotkich nie potwierdziły zakażenia wirusem

poliomyelitis. Zgonu nie odnotowano. Nadzorem epidemiologicznym objęto 3 osoby ze styczności z chorym, wszystkie skierowano do badań i uzyskano wyniki negatywne.

W analizowanym okresie odnotowano przypadek zachorowania wywołanego zakażeniem przez bakterie *Haemophilus influenzae* (2021 r. - 0). Zachorował chłopiec (2 lata), obywatel Ukrainy (uchodźca wojenny). Podczas hospitalizacji u dziecka wykonano mikrobiologiczne badania diagnostyczne, w posiewie krwi wyhodowano szczep bakterii *Haemophilus influenzae*. Po 10 dniach od rozpoznania choroby, dziecko zmarło. Ustalono, że chłopiec nie był wcześniej zaszczepiony z powodu braku zgody rodziców na wykonanie szczepień na terenie Ukrainy.

W roku 2022 zaobserwowano znaczny wzrost liczby zachorowań na **ospę wietrzną** – 366 przypadków (2021 r. – 129). Zachorowały 172 osoby płci męskiej i 194 osoby płci żeńskiej. W Środzie Wielkopolskiej wystąpiło 159 zachorowań, na obszarze wiejskim - 207. Odnotowano 4 hospitalizacje – 2 chłopców (1, 6 lat), 2 dziewczynki (obie 3 lata). Pozostałe osoby były leczone w warunkach ambulatoryjnych. Większość zachorowań odnotowano w IV kwartale 2022 r. Chorowały głównie dzieci w wieku 0 - 9 lat (88,3 % zachorowań). Zarejestrowano 4 osoby zaszczepione przeciw ospie wietrznej (2 osoby 1 dawką, 2 osoby 2 dawkami szczepionki).

Rys. 1. Zapadalność na ospę wietrzną w pow. średzkim, woj. wielkopolskim i w Polsce w latach 2017-2022

W 2022 r. zarejestrowano 4 pojedyncze przypadki zachorowania na **świnę (nagminne zapalenie przyusznic)**, jedno w Środzie Wielkopolskiej, pozostałe na wsi (2021 r. – 2). Zachorowały 2 osoby płci żeńskiej (5 i 14 lat) oraz 2 osoby płci męskiej (5, 6 lat), mieszkające na wsi. Nie odnotowano hospitalizacji.

Jedna osoba nie była zaszczepiona przeciw śwince, u 1 dziecka wykonano pełne szczepienie, u pozostałych – podano 1 dawkę szczepionki.

I.1.6. Zachorowania na grypę

Analiza sytuacji epidemiologicznej grypy dokonywana jest na podstawie liczbowych zgłoszeń zachorowań oraz podejrzeń zachorowań na grypę, dokonywanych cotygodniowo przez podmioty lecznicze. W 2022 r. podobnie jak w roku poprzednim w powiecie średzkim nie odnotowano zgonu z powodu powikłań w przebiegu grypy.

Tab. 2. Liczba zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę zarejestrowanych w pow. średzkim w latach 2019-2022

Lp.	Rok	Liczba zachorowań ogółem	Liczba zachorowań u dzieci (0-14 lat)	Liczba hospitalizacji z powodu powikłań	Liczba zgonów
1.	2019	35 031	15 710	67	1
2.	2020	17 239	6 984	34	0
3.	2021	16 969	8 943	39	0
4.	2022	27 078	13 589	60	0

I.1.7. Zachorowania na COVID-19

W 2022 r. w powiecie średzkim odnotowano 4 356 zachorowań na COVID-19 lub zakażeń wirusem SARS-CoV-2 (2021 r. – 5 303). Najwięcej zachorowań w czasie trwania epidemii odnotowano w I kwartale 2022 r.

Hospitalizowano 146 osób (2021 r. – 280), pozostałe osoby były leczone w warunkach domowych.

W I kwartale 2022 r. objęto 8 763 osoby mieszkające na terenie powiatu średzkiego (2021 r., cały rok – 8 598) obowiązkową kwarantanną (w warunkach domowych) z powodu: narażenia

na zakażenie wirusem SARS-CoV-2, oczekiwania na wynik badania diagnostycznego w kierunku obecności koronawirusa lub w związku z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Później po zmianie przepisów, kwarantanna już nie obowiązywała.

Tab. 3. Liczba zachorowań na COVID-19 zarejestrowanych w pow. średzkim w latach 2020-2022

Lp.	Rok	Liczba zachorowań ogółem	Liczba zachorowań z podziałem na kwartały		Liczba hospitalizacji	Liczba zgonów
1.	2020	2 432	I	0	167	71
			II	5		
			III	37		
			IV	2 390		
2.	2021	5 303	I	2 081	280	99
			II	1 426		
			III	45		
			IV	1 751		
3.	2022	4 356	I	3 884	146	25
			II	27		
			III	363		
			IV	82		
	łącznie	12 091		12 091	593	195

Z powodu zakażenia koronawirusem zmarło 25 osób (2021 r. – 99 osób). W pierwszym półroczu roku sprawozdawczego zarejestrowano 21 zgonów, w drugim – 4. Wiadomo, że 92 % liczby wszystkich zgonów dotyczyło osób w wieku powyżej 60 roku życia. Ustalono, że 7 zmarłych osób było wcześniej zaszczepionych przeciw COVID – 19, u pozostałych (18) szczepień nie wykonano (2021 r. 99 zgonów, nikt nie był zaszczepiony).

Tab. 4. Liczba zgonów z powodu COVID-19 w pow. średzkim w latach 2020 - 2022 według

wieku zmarłych

Lp.	Rok	Liczba zgonów z podziałem na kwartały		Liczba zgonów ogółem	Liczba zgonów wg wieku zmarłych			
					0-39	40-49	50-59	60+
1.	2020	I	0	71	2	3	5	61
		II	1					
		III	0					
		IV	70					
2.	2021	I	38	99	0	2	3	94
		II	46					
		III	0					
		IV	15					
3.	2022	I	19	25	0	0	2	23
		II	2					
		III	0					
		IV	4					
	łącznie		195	195	2	5	10	178

W powiecie średzkim zarejestrowano 12 ognisk epidemicznych (2021 r. – 17) dotyczących zachorowań na COVID – 19 w następujących środowiskach: szpitale - 8, szkoła – 1, zakłady pracy – 2, inne (miejsca stałego pobytu) – 1. W trakcie dochodzeń epidemiologicznych ustalono, że w ogniskach zachorowało 79 osób, nikogo nie hospitalizowano, 108 osób było narażonych na zakażenie wirusem SARS-CoV-2.

I.1.8. Zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową (ICHM)

W roku sprawozdawczym nie stwierdzono przypadków inwazyjnej choroby meningokokowej.

I.1.9. Zakażenia HIV i zachorowania na AIDS

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego zarejestrowano 1 nowo wykryte (2021 r. - 3) zakażenie HIV u mężczyzny (45 lat).

Podobnie jak w roku poprzednim, w roku sprawozdawczym nie odnotowano zgonu z powodu zachorowania na AIDS.

I.1.10. Pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wściekliznę

W roku sprawozdawczym zgłoszono 81 przypadków pokąsań przez zwierzęta podejrzane o zakażenie wirusem wścieklizny (2021 r. - 41). Szczepienia przeciw wściekliznie podjęto u 7 osób (2021 r. - 3). Nikogo nie hospitalizowano z powodu narażenia na wściekliznę.

I.1.11. Borelioza

W 2022 r. miało miejsce 14 potwierdzonych zachorowań na boreliozę (2021 r. – 15). Zachorowało 5 osób płci męskiej (2, 15, 23, 45 i 69 lat) i 9 osób płci żeńskiej (10, 16, 38, 51, 52, 60, 69, 2 osoby 74 lata). Rumień wędrujący wystąpił u 13 chorych. Nie odnotowano hospitalizacji.

W 7 przypadkach doszło wcześniej do kontaktu z kleszczem na terenie powiatów: średzkiego (4 osoby), jarocińskiego (1 osoba), pleszewskiego (1 osoba) i bieszczadzkiego (1 osoba). Pozostałe osoby nie pamiętały kontaktu z kleszczem. Ustalono, że jedna osoba była szczególnie narażona na ugryzienie przez kleszcza, ze względu na pracę zawodową w lesie w nadleśnictwie na terenie województwa wielkopolskiego.

I.2. Nadzór epidemiologiczny nad zakażeniami szpitalnymi, drobnoustrojami alarmowymi oraz ogniskami zakażeń szpitalnych

W 2022 r. pod nadzorem PPIS w Środzie Wielkopolskiej znajdowały się dwa szpitale:

- Szpital Średzki Serca Jezusowego Sp. z o.o. w Środzie Wielkopolskiej, ul. Żwirki i Wigury 10,
- „MEDICUS” – Szpital – V w Środzie Wielkopolskiej, pl. Armii Poznań 3.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Zdrowia, oba szpitale złożyły do PSSE w Środzie Wielkopolskiej „Raport roczny o zakażeniach zakładowych i drobnoustrojach alarmowych za 2021 r.”. Z raportu przesłanego ze szpitala „MEDICUS” wynika, że w roku sprawozdawczym w szpitalu zarejestrowano 1 013 planowych hospitalizacji pacjentów, leczonych wyłącznie zabiegowo (2020 r. – 1 266). Badań mikrobiologicznych u hospitalizowanych osób nie wykonano (2020 r. – 0). Według raportu w Szpitalu Średzkim w 2021 r. hospitalizowano 6 481 pacjentów (2020 r. – 6 425), którym wykonano 798 badań mikrobiologicznych, w tym 149 posiewów krwi (2020 r. – 2 205 badań i 423 posiewy krwi). W materiałach biologicznych pobranych od pacjentów najczęściej wykrywane były: szczepy bakterii *Escherichia coli* ESBL(+), *Klebsiella spp.* ESBL(+), *Enterococcus faecium* VRE, toksyny *Clostridium difficile* (w Oddziale Wewnętrznym) oraz Norowirusy (w Oddziale Dziecięcym).

W roku 2022 r. zarejestrowano 6 nowych pacjentów (2021 r. – 3) hospitalizowanych w Szpitalu Średzkim Serca Jezusowego Sp. z o.o., u których w badaniach mikrobiologicznych wyhodowano szczepy *Klebsiella pneumoniae* wytwarzające bakteryjne enzymy karbapenemazy. Bakterie wytwarzające takie enzymy są odporne na wiele lub wszystkie dostępne antybiotyki. Stwarzają zagrożenie dla zdrowia publicznego.

W roku sprawozdawczym w szpitalach na terenie powiatu średzkiego odnotowano 8 ognisk epidemicznych (2021 r. – 1), w których doszło do zakażenia koronawirusem 30 pracowników medycznych.

I.3. Szczepienia ochronne

PSSE uczestniczy w realizacji Programu Szczepień Ochronnych (PSO) prowadząc dystrybucję szczepionek (przeznaczonych do szczepień obowiązkowych) oraz nadzór nad warunkami przechowywania preparatów szczepionkowych i wykonawstwem wszystkich szczepień w podmiotach leczniczych.

W 2022 r. do punktów szczepień przekazano 13 622 sztuki szczepionek o łącznej wartości 531 079,36 zł (2021 r. – 12 861 sztuk o wartości 498 379,18 zł).

W roku sprawozdawczym w realizacji PSO na terenie powiatu średzkiego brały udział następujące podmioty lecznicze:

- 12 poradni lekarza rodzinnego,

- NZOZ „Chirurgia i Ortopedia Średzka”,
- w Szpitalu Średzkim Serca Jezusowego Sp. z o. o.: Oddział Noworodkowy, Poradnia Chirurgii Ogólnej i Szpitalny Oddział Ratunkowy.

W analizowanym okresie przeprowadzono 12 planowych kontroli sanitarnych w placówkach wykonujących szczepienia na terenie powiatu średzkiego (2021 r. – 13). Podczas kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych, transportu, przechowywania i przestrzegania terminów ważności preparatów szczepionkowych.

Na wniosek Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Farmaceutycznego, w ramach prowadzonego nadzoru nad dystrybucją szczepionek w Polsce, podczas przeprowadzania kontroli w 7 punktach szczepień, uzupełniono dodatkowe „Formularze kontroli placówki POZ/punktu szczepień realizujących Program Szczepień Ochronnych”.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę doraźną w Oddziale Noworodkowym Szpitala Średzkiego Sp. z o.o. po zgłoszeniu do PSSE przez położną oddziałową informacji o nieprawidłowym wykonaniu szczepienia noworodka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B. Podczas kontroli ustalono, że dziecku podano 2 dawki szczepionki w odstępie 24 godzin. Prawidłowy (według PSO) odstęp czasu między tymi szczepieniami to dwa miesiące.

I.3.1. Bezpieczeństwo preparatów szczepionkowych

Wszystkie placówki wykonujące szczepienia ochronne na terenie powiatu średzkiego posiadają elektroniczny system monitoringu temperatury (ESMT). Szpital średzki oraz 2 przychodnie mają własne agregaty prądotwórcze.

W magazynie PSSE znajdują się 2 urządzenia chłodnicze służące do przechowywania szczepionek, oba urządzenia posiadają zainstalowany ESMT. System posiada funkcję rejestru temperatury (w 2 miejscach w szafie chłodniczej i chłodziarce), przesyłania danych, gromadzenia ich w postaci wiadomości poczty elektronicznej oraz na elektronicznym nośniku danych (z możliwością ich wydruku).

W grudniu 2022 r. została zakupiona nowa szafa chłodnicza, która po podłączeniu ESMT (w miesiącu styczniu 2023 r.) zastąpiła chłodziarkę.

W ramach postępowania zabezpieczającego na wypadek awarii zasilania elektrycznego lodówek do przechowywania szczepionek, PSSE posiada:

- urządzenie UPS służące do podtrzymania zasilania obu urządzeń chłodniczych w czasie do

24 godzin,

- gwarancje Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej dotyczące podłączenia (mobilnego) agregatu prądotwórczego,
- podpisane porozumienia ze Szpitalem Średzkim Serca Jezusowego Sp. z o.o. w Środzie Wielkopolskiej dotyczące możliwości transportu i przechowania szczepionek w lodówce (własność PSSE), podłączonej do szpitalnego awaryjnego zasilania energetycznego oraz dotyczące przekazywania szczepionek przeznaczonych do utylizacji w celu ich zniszczenia,
- zaktualizowane instrukcje wewnętrzne dotyczące zasad postępowania ze szczepionkami oraz monitoringu warunków przechowywania szczepionek oraz zasad postępowania w przypadku wystąpienia awarii lodówek do przechowywania szczepionek lub zasilania elektrycznego.

W grudniu 2022 r. Wielkopolski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny przeprowadził w Stacji kontrolę w temacie oceny działalności PSSE w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących spełnienia wymagań jakościowych, przechowywania i przekazywania szczepionek do punktów szczepień. Podczas kontroli nieprawidłowości nie stwierdzono.

I.3.2. Niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

W analizowanym roku do PSSE zgłoszono wystąpienie 1 niepożądanego odczynu po szczepieniu BCG, o charakterze poważnym (2021 r. - 1) oraz 7 niepożądanych odczynów po szczepieniu innym niż BCG (2021 r. – 25) o następujących charakterach: 2 poważne (jeden po szczepieniu przeciw COVID-19, drugi po jednoczasowym podaniu preparatów DTP, ACT-HIB, SYNFLORIX, IMOVAX POLIO, ROTATEQ) i 5 łagodnych (jeden po szczepieniu przeciw COVID – 19, pozostałe po podaniu szczepionek TETANA, SYNFLORIX i HEXACIMA – 2 przypadki). Hospitalizacja osób z rozpoznanym NOP nie była konieczna (w 2021 r. hospitalizowano 5 osób).

W trakcie dochodzenia epidemiologicznego ustalono, że we wszystkich przypadkach szczepienia wykonano preparatami z aktualną datą ważności, transportowanych i przechowywanych z zachowaniem ciągłości łańcucha chłodniczego. Szczepienia przeprowadzono przy użyciu sprzętu jednorazowego, w odpowiednich warunkach sanitarno - technicznych (punkty szczepień w poradniach lekarzy rodzinnych, Szpitalu Średzkim Sp. z o.o. oraz aptece).

I.3.3. Wykonawstwo szczepień ochronnych

W roku sprawozdawczym wykonawstwo szczepień obowiązkowych w powiecie średzkim, w zależności od wieku osób podlegających szczepieniom, wynosiło od 90,4 % do 100 %.

W 2022 r. odnotowano spadek liczby osób, które zaszczepiły się przeciw grypie sezonowej. W omawianym okresie szczepienie (donosowo lub domięśniowo) wykonano u 1 078 osób, w roku poprzednim u 1 452.

W związku z uchylaniem się od szczepień, w roku sprawozdawczym:

- rozpoczęto prowadzenie postępowań administracyjnych wobec 31 opiekunów prawnych 24 dzieci (2021 r. – 28 opiekunów 26 dzieci),
- wystosowano 18 upomnień (2021 r. – 14),
- przesłano 8 tytułów wykonawczych do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu (2021 r. – 2),
- po uzupełnieniu szczepień ochronnych u 13 dzieci, zakończono prowadzenie postępowania wobec 16 rodziców lub opiekunów prawnych (w 2021 r. zaszczepiono 7 dzieci, zakończono prowadzenie spraw wobec 11 rodziców/ opiekunów).

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego obowiązkowi szczepień ochronnych podlegały 12 272 osoby (2021 r. – 12 244), od momentu urodzenia do ukończenia 19 roku życia. Z rejestrów PPIS wynika, że 209 osób (rodzice, opiekunowie) nadal uchylają się od wykonania obowiązku szczepień u 158 dzieci (stan z 31.12.2022 r.).

I.4. Współpraca PSSE z innymi jednostkami w trzecim roku trwania epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego wywołanymi zakażeniami koronawirusa

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Środzie Wielkopolskiej w czasie trwania stanu epidemii koronawirusa i stanu zagrożenia epidemicznego wywołanego zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 nadal współpracowała z następującymi instytucjami/jednostkami:

- Szpitalem Średzkim Serca Jezusowego Sp. z o.o. w Środzie Wielkopolskiej - w zakresie terminowości zgłaszania do PSSE zachorowań na COVID-19, zgonów z powodu zakażenia wirusem SARS-CoV-2 i związanych z tym dochodzeń epidemiologicznych oraz

raportów: wstępnych o podejrzeniu lub wystąpieniu ogniska epidemicznego i końcowych z wygaszenia ogniska zakażeń koronawirusem,

- Starostwem Powiatowym w Środzie Wielkopolskiej - w ramach Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Średzkim, PPIS w Środzie Wielkopolskiej uczestniczył w wideokonferencjach Powiatowego Zespołu Reagowania Kryzysowego na temat bieżącej sytuacji epidemicznej związanej z COVID-19, Starostwo Powiatowe użyczyło PSSE 2 komórkowe aparaty telefoniczne z aktywnym abonamentem, które w październiku br. zostały zdane a także oddelegowało do pracy w Stacji 1 stażystę,
- firmą EURONAUKA w Środzie Wielkopolskiej - w zakresie współpracy 3 stażystów przy realizacji zadań związanych z pandemią w I półroczu 2022 r.,
- Komendą Powiatową Policji w Środzie Wielkopolskiej - przy opracowywaniu trudnych dochodzeń epidemiologicznych,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Środzie Wielkopolskiej - w zakresie udzielania informacji o osobach poddanych obowiązkowej kwarantannie, izolacji domowej oraz w zakresie monitorowania aktualnej sytuacji podczas wystąpienia ogniska zakażeń koronawirusem wśród mieszkańców „Domu Pogodnej Jesieni” w Środzie Wielkopolskiej,
- Prezesem Spółdzielni Mieszkaniowej w Środzie Wielkopolskiej - w zakresie udzielania informacji (na wniosek) o miejscach (adresach) przebywania osób poddanych obowiązkowej izolacji domowej,
- Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Placówką Terenową w Środzie Wielkopolskiej - w zakresie udzielania informacji (na wniosek) o osobach poddanych obowiązkowej kwarantannie lub izolacji domowej,
- stacjami sanitarno-epidemiologicznymi w województwie wielkopolskim w zakresie realizacji zadań dotyczących pracy przy obsłudze Systemu Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej (SEPI).

I.5. Współpraca PSSE z innymi jednostkami w czasie trwania konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Środzie Wielkopolskiej w czasie trwania stanu konfliktu zbrojnego na terenie Ukrainy i masowym napływem uchodźców do Polski współpracowała z następującymi instytucjami/jednostkami:

- Starostwem Powiatowym w Środzie Wielkopolskiej – w ramach Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Starostwie Średzkim,
- Wielkopolskim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym – w zakresie wzmożonego monitorowania i oceny zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa sanitarno - epidemiologicznego (nadzór nad ośrodkami dla uchodźców, punktami recepcyjnymi i placówkami czasowego pobytu uchodźców),
- Kierownikami i lekarzami poradni lekarza rodzinnego – w zakresie prowadzenia nadzoru nad zgłaszalnością podejrzeń i rozpoznań zachorowań na choroby zakaźne, wykonawstwem obowiązkowych i zalecanych szczepień ochronnych u obywateli Ukrainy przebywających na terenie powiatu średzkiego.

II. OCENA JAKOŚCI WODY PRZEZNACZONEJ DO SPOŻYCIA

II.1. Wodociągi publiczne

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu średzkiego funkcjonowały 24 wodociągi (2021 r. – 24), produkujące wodę przeznaczoną do zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę do picia oraz jedno indywidualne ujęcie wody (2021 r. – 0), zasilane z ujęć podziemnych.

Wodociąg miejski w Środzie Wielkopolskiej oparty jest na dwóch ujęciach wody, natomiast pozostałe - na jednym ujęciu, które stanowi kilka lub kilkanaście studni działających przemiennie. Studnie na ujęciach wodociągowych są właściwie oznakowane i prawidłowo zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych.

Tab. 1. Liczba wodociągów w pow. średzkim w zależności od produkcji wody w 2022 r.

Lp.	Ilość produkowanej wody w m ³ /d	Liczba wodociągów	
		Rok 2021	Rok 2022
1.	<100	1	1
2.	101-1000	22	22
3.	1001-10000	1	1
Razem		24	24

Tab. 2. Indywidualne ujęcia wody

Lp.	Ilość produkowanej wody w m ³ /d	Liczba indywidualnych ujęć wody	
		Rok 2021	Rok 2022
1.	0,66	0	1

Tab. 3. Wodociągi publiczne, zakładowe oraz indywidualne ujęcia wody w poszczególnych gminach pow. średzkiego w 2022 r.

Lp.	Gmina	Liczba wodociągów oraz indywidualnych ujęć wody	Lokalizacja
1.	Środa Wielkopolska	9	Środa Wielkopolska (2 wodociągi), Babin, Brodowo, Jarosławiec, Koszuty,

			Trzebisławki, Starkówiec Piątkowski, Kijewo
2.	Dominowo	3	Dominowo, Giecz, Murzynowo Kościelne
3.	Krzykosy	3	Pięczkowo, Garby, Młodzikowo
4.	Nowe Miasto n. Wartą	5	Nowe Miasto n. Wartą, Klęka, Chocicza, Chwałęcin, Wolica Nowa
5.	Zaniemyśl	4	Zaniemyśl, Brzostek, Czarnotki, Polwica, Jezioro Wielkie (indywidualne ujęcie wody)

Zdjęcie 1. Stacja Uzdatniania Wody w Środzie Wielkopolskiej

Zdjęcie 2. Studnia naziemna na Stacji Uzdatniania Wody w Środzie Wielkopolskiej

Zdjęcie 3. Stacja Uzdatniania Wody w Zaniemyślu

Zdjęcie 4. Pomieszczenie hydroforni na Stacji Uzdatniania Wody w Zaniemyślu

W 2022 r. wszystkie wodociągi oraz indywidualne ujęcie wody będące pod nadzorem tutejszej Inspekcji skontrolowano w zakresie stanu sanitarno – technicznego oraz sanitarno–higienicznego. W przypadku kilku wodociągów (Czarnotki, Chocicza, Chwałęcín) wydano zalecenia dotyczące stanu technicznego, które odnotowano w protokołach z kontroli.

W tym miejscu należy zauważyć, iż przedsiębiorstwa wodociągowe, w trosce o bezpieczeństwo konsumentów, poza dokonywaniem bieżących remontów, dążą do przeprowadzania całkowitych modernizacji stacji uzdatniania wody, co w ostatnich dwóch latach udało się osiągnąć na terenie gminy Dominowo (suw Murzynowo Kościelne) czy gminy Zaniemyśl (suw Zaniemyśl).

II.2. Jakość wody do spożycia przez ludzi

II.2.1. Podmioty sprawujące nadzór nad jakością wody

W 2022 r. nadzór nad jakością wody do picia w powiecie średzkim sprawowały równolegle PSSE (w ramach kontroli urzędowej) oraz przedsiębiorstwa wodociągowe (w ramach kontroli wewnętrznej).

II.2.2. Liczba i badanie pobranych próbek wody

Częstotliwość pobierania prób wody w 2022 r. określona została w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), obowiązującym w roku sprawozdawczym.

W ramach nadzoru sanitarnego pobrano 178 prób wody, w tym 21 prób z wodociągu miejskiego w Środzie Wielkopolskiej. W ramach kontroli wewnętrznej pobrano 177 prób wody w zakresie parametrów fizyko-chemicznych i bakteriologicznych.

Badania wykonywane były w akredytowanych laboratoriach, tj.: Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu, Laboratorium Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej, Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Chwałkowie, Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie, Laboratorium Aquanet Sp. z o.o. w Poznaniu, Laboratorium J. S. Hamilton Poland w Poznaniu oraz Laboratorium SGS Polska Pracownia Środowiskowa, ul. Cieszyńska 52A, 43-200 Pszczyna.

II.2.3. Jakość wody

W 1 spośród 24 nadzorowanych wodociągów w badanych próbach wody wystąpiło przekroczenie wartości określonych w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz.U. z 2017 r. poz. 2294), skutkujące wydaniem komunikatu o jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi informującym, że woda uległa pogorszeniu pod kątem bakteriologicznym i nadaje się do spożycia tylko po przegotowaniu. Jednocześnie PPIS w Środzie Wielkopolskiej wezwał pisemnie producenta wody do podjęcia natychmiastowych działań, w wyniku których doprowadzono jakość wody do wymagań obowiązującego rozporządzenia. Pogorszenie jakości wody było krótkotrwałe. Powyższe dotyczyło wodociągu zakładowego Zakładu Przetwórstwa Owocowo-Warzywnego w Środzie Wielkopolskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Kijewie 39.

W minionym roku na podstawie sprawozdań z badań prób wody wykonanych zarówno w ramach kontroli wewnętrznej jak i urzędowej, w dniu 24 lutego 2022 r. wydano decyzję o przydatności wody do spożycia przez ludzi z wodociągu publicznego w Młodzikowie, na który wcześniej obowiązywała decyzja PPIS o warunkowej przydatności wody z uwagi na przekroczenia parametrów: żelaza, barwy, mętności oraz zapachu.

Incydentalnie w 2022 r. wystąpiły przekroczenia badanych parametrów w kilku wodociągach w zakresie m.in.: trichlorometanu, amonowego jonu, mętności, manganu, żelaza, barwy, glinu czy ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22°C po 72 h, które nie miały wpływu na zdrowie konsumentów. W każdym z tych przypadków PPIS zalecał doprowadzenie jakości wody do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294), a następnie wykonanie powtórnego badania w zakresie przekroczonego parametru. We wszystkich przypadkach zalecenia wykonano.

Dla każdego z wodociągów (24) wydano ocenę roczną jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, stwierdzając zgodność w badanym zakresie, pobranych prób wody z wymaganiami określonymi w załącznikach nr 1 i 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. 2017 r. poz. 2294).

III. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ, KĄPIELISKA I MIEJSCA OKAZJONALNIE WYKORZYSTYWANEGO DO KĄPIELI

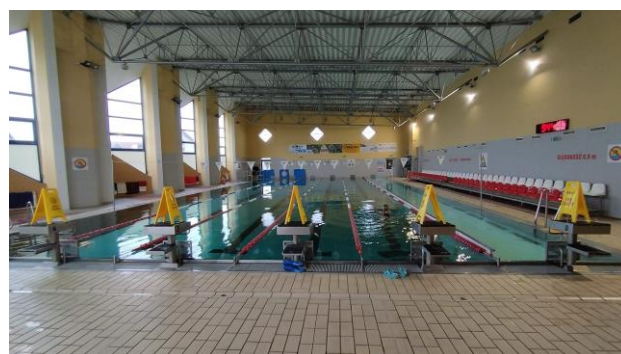
III.1. Pływalnia Miejska w Środzie Wielkopolskiej

Pływalnia Miejska jest obiektem istniejącym od 2001 r. (całorocznym, krytym, ogólnodostępnym), z dużym i małym basenem oraz wanną z hydromasażem (z 3 systemami cyrkulacji niecek basenowych), sauną suchą, sauną parową, sauną na podczerwień oraz grota solną.

Zdjęcie 5. Basen mały i jacuzzi

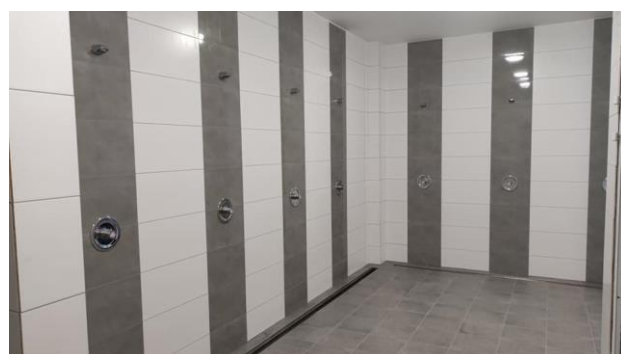
Zdjęcie 6. Basen sportowy

Zdjęcie 7. Sanitariaty przy szatni męskiej

Zdjęcie 8. Pomieszczenie z natryskami

Zdjęcie 9. Grota solna

Zdjęcie 10. Korytarz w strefie saun

W 2022 r. z obiektu skorzystało 80 954 osoby, znacznie więcej niż w roku poprzednim (61 691 osób w roku 2021).

W roku sprawozdawczym, na okres od 01.07.2022 r. do 15.08.2022 r. przypadła przerwa technologiczna obiektu, w związku z czym cały obiekt był wyłączony z użytkowania. W tym czasie przeprowadzono prace remontowe, konserwacyjne i modernizacje, m.in.:

- całkowitą zamianę i modernizację hydrauliki i armatury w szatni damskiej i szatni męskiej;
- wymianę drzwi pomiędzy korytarzem a szatniami;
- instalację klimatyzacji w holu;
- przebudowę strefy saun (zmiana ciągu komunikacyjnego, zmiana układu funkcjonalnego, malowanie ścian);
- zmiana przeznaczenia pomieszczenia przy hali basenowej (pomieszczenie do przechowywania sprzętu zostało zaadaptowane na pomieszczenie socjalno-biurowe dla ratowników);
- czyszczenie dna niecek.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1230), administrator obiektu - Zakład Gospodarki Komunalnej w Środzie Wielkopolskiej (ZGK):

- opracował i wdrożył coroczny harmonogram badań wody,
- dokonywał codziennego oznaczenia i zapisywania parametrów wody (potencjału redox, pH, chloru wolnego i związanego, temperatury wody),
- prowadził bieżącą obserwację przejrzystości wody,
- zamieszczał bieżące komunikaty o jakości wody na tablicy informacyjnej obiektu.

W 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę stanu sanitarno-technicznego pływalni, w trakcie której nie stwierdzono nieprawidłowości.

Pobrano 32 próby wody do badań fizyko-chemicznych i bakteriologicznych w zakresie kontroli urzędowej (PSSE) oraz 269 prób w ramach kontroli wewnętrznej (ZGK). Badania wykonywały jednostki akredytowane: Laboratorium Badania Wody i Gleby WSSE w Poznaniu, Laboratorium Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Jarocinie, Laboratorium SGS Polska w Pszczynie oraz Laboratorium J. S. Hamilton Poland S. A. w Poznaniu.

W jednej z pobranych prób wody wystąpiły przekroczenia parametrów mikrobiologicznych, co skutkowało podjęciem natychmiastowych działań naprawczych przez zarządzającego

pływalnią, następnie ponownym poborem prób do badań oraz przedstawieniem PPIS pozytywnych wyników badań.

III.2. Kąpielisko oraz miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu średzkiego funkcjonowało kąpielisko miejskie na Jeziorze Średzkim oraz miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli na Jeziorze Raczyńskim w Zaniemyślu.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej wstępnie zaopiniował negatywnie wniosek Wójta Gminy Zaniemyśl w sprawie utworzenia miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli nad jeziorem Raczyńskim z uwagi na fakt, iż zgodnie z przepisami Prawa wodnego miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpeli może zostać utworzone jedynie w wyjątkowych sytuacjach, w których konieczne jest zorganizowanie określonej formy rekreacji związanej z kąpielą (np. zorganizowanie obozu harcerskiego, prowadzeniem agroturystyki czy sezonowego ośrodka wypoczynkowego), a nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska. Państwowy Powiatowy inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej biorąc pod uwagę bezpieczeństwo zdrowotne osób korzystających z kąpeli w całym sezonie letnim oraz fakt usytuowania ww. miejsca w znanej miejscowości wypoczynkowej, uznał argumenty przedstawione przez organizatora miejsca wykorzystywanego do kąpeli za niewystarczające. Jednakże po przedstawieniu rozszerzonego stanowiska Wójta Gminy Zaniemyśl przedstawiającego plany zagospodarowania przestrzeni publicznej poprzez rewitalizację miejsca do kąpeli nad Jeziorem Raczyńskim i utworzenia w 2023 roku kąpieliska ponownie rozpatrzył wniosek i wydał opinie pozytywną.

Przedmiotem kontroli sanitarnej PSSE w 2022 r. była ocena przydatności wody do kąpeli w kąpielisku miejskim oraz miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli, a także ocena stanu sanitarno-technicznego ich otoczenia (przeprowadzono 2 planowane kontrole kąpieliska oraz 2 planowane kontrole – MOWdK). Stan sanitarno-techniczny obiektów nie budził zastrzeżeń.

W 2022 r. częstotliwość poboru prób z kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpeli regulowała ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz. 2625 ze zmianami), natomiast zakres badań – rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpeli (Dz. U. z 2019 r. poz. 255).

W sezonie kąpielowym 2022 r. na podstawie sprawozdań z badań oraz oceny wizualnej jakości wody PPIS wydał w sumie 8 ocen o jakości wody do kąpiei dotyczących kąpieliska i miejsca okazjonalnie wykorzystywanego do kąpiei. Sześć z nich dotyczyło stwierdzenia zgodności badanych parametrów wody z wymaganiami rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 stycznia 2019 r. w sprawie nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiei (Dz. U. z 2019 r. poz. 255). Dwie pozostałe oceny stwierdzające brak przydatności wody do kąpiei wydane zostały po przeprowadzeniu oceny wizualnej, ze względu na wystąpienie zakwitu sinic oraz dużej ilości śniętych ryb.

Przedstawiciele PPIS przeprowadzili 7 dodatkowych kontroli, głównie w kąpielisku miejskim ale również w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiei, dokonując oceny wizualnej jakości wody w zakresie zakwitu sinic oraz wystąpienia śniętych ryb.

III.2.1. Kąpielisko miejskie

Kąpielisko na Jeziorze Średzkim posiada piaszczysto-trawiastą, dobrze utrzymaną plażę, otoczoną drzewami liściastymi. Zaplecze socjalne stanowią: sanitariaty, natryski i przebieralnie, restauracja, wypożyczalnia sprzętu wodnego, zjeżdżalnia wodna, plac zabaw dla dzieci, natryski zewnętrzne na plaży oraz punkt medyczno-ratowniczy. Woda przeznaczona do spożycia dostarczana jest z wodociągu miejskiego w Środzie Wielkopolskiej.

Przez okres trwania sezonu kąpielowego określonego przez organizatora kąpieliska, tj. w okresie od 24.06.2022 r. do 31.08.2022 r., prowadzono nadzór nad jakością wody do kąpiei zarówno w ramach kontroli urzędowej jak i wewnętrznej.

Do badań mikrobiologicznych próby wody pobrano 5 razy (dwa razy w ramach kontroli urzędowej oraz trzykrotnie w ramach kontroli wewnętrznej). Jeden pobór odbył się poza harmonogramem w związku z wystąpieniem śniętych ryb w obrębie kąpieliska. W żadnej z prób nie stwierdzono przekroczeń w badanym zakresie.

W związku z sytuacją wystąpienia dużej ilości śniętych ryb oraz zakwitu sinic w Zbiorniku wodnym ŚRODA, na którym funkcjonowało Kąpielisko miejskie, w dniu 15.08.2022 r. PPIS w Środzie Wielkopolskiej wydał decyzję dotyczącą tymczasowego zakazu kąpiei w ww. kąpielisku, która obowiązywała do końca sezonu kąpielowego, czyli do dnia 31.08.2022 r.

Od dnia 15.08.2022 r. sytuacja w Zbiorniku wodnym ŚRODA była bardzo dynamiczna, ilość śniętych odławianych ryb sukcesywnie wzrastała a ostatecznie wyniosła kilkanaście ton.

Z uwagi na powyższe przedstawiciele PPIS uczestniczyli każdorazowo w spotkaniach sztabu kryzysowego a także codziennie lub kilkakrotnie w ciągu dnia monitorowali bieżącą sytuację na miejscu przede wszystkim w zakresie kontroli terenu, gdzie składowane były odłowione śnięte ryby przed ich wywozem do zakładu utylizacji, prawidłowego zabezpieczenia odłowionych ryb oraz ich załadunku do specjalistycznych środków transportu, którymi przewożono ryby do utylizacji.

Jednocześnie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej pozostawał w stałym kontakcie z Wydziałem Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej oraz z innymi służbami. Ponadto z daleko idącej ostrożności prowadzony był wzmożony nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z ujęcia wody przy ul. Szarytek w Środzie Wielkopolskiej zlokalizowanego w pobliżu rzeki Moskawy.

W 2022 roku po zakończeniu sezonu kąpielowego po raz drugi dokonano klasyfikacji jakości wody w Kąpielisku Miejskim, która wyliczona została na podstawie wyników badań mikrobiologicznych 16 próbek wody, obejmujących cztery sezony kąpielowe i określona została jako *doskonała*.

W czasie trwania sezonu kąpielowego prowadzony był serwis kąpieliskowy, zarówno przez PPIS jak i organizatora kąpieliska.

III.2.2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiei w Zaniemyślu (plaża główna)

Piaszczysto-trawiasta plaża główna w Zaniemyślu otoczona jest lasem mieszanym. Zaplecze socjalne na plaży stanowią: budynek z sanitariatami, natrysk zewnętrzny, przebieralnie, wypożyczalnia sprzętu wodnego oraz punkt gastronomiczny. W lipcu 2022 r. przed rozpoczęciem sezonu turystycznego zakończono montaż nowych pomostów pływających w kształcie litery C. Wzdłuż krawędzi pokładu pomostu i trapu, wykonane zostały relingi w celu zabezpieczenia osób przebywających na pomoście przed ewentualnym upadkiem do wody. Słupki-barierki połączone zostały za pomocą lin.

Woda przeznaczona do spożycia dostarczana jest z wodociągu publicznego w Zaniemyślu. Miejsce to funkcjonowało w dniach 16.07.2022 r. do 13.08.2022 r. Próby wody do badań pobrano dwukrotnie w ramach kontroli wewnętrznej: jedną próbę przed rozpoczęciem sezonu kąpielowego, drugą próbę – w trakcie jego trwania.

III.3. Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu, odnowy biologicznej oraz inne, w których świadczonych jest łącznie więcej niż jedna z ww. usług

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego znajdowało się 165 zakładów świadczących usługi w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej (2021 r. - 154), w tym 123 w Środzie Wielkopolskiej oraz 42 na terenach wiejskich. Obiekty charakteryzuje duże zróżnicowanie: od niewielkich, obsługiwanych przez jedną osobę (większość), przez zakłady średniej wielkości, aż po salony wyposażone w najnowszy sprzęt.

W roku sprawozdawczym wykonano 35 kontroli sanitarnych (2021 r. - 36).

Tab. 1. Nadzór nad zakładami w latach 2021 i 2022

Lp.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów		Liczba kontroli		Mandaty	
		2021	2022	2021	2022	2021	2022
1.	Fryzjerskie	69	72	21	14	-	-
2.	Kosmetyczne	55	63	9	16	-	-
3.	Tatuażu	2	3	1	1	-	-
4.	Odnowy biologicznej	12	22	1	3	-	-
5.	Inne	16	5	4	1	-	-
6.	Razem	154	165	36	35	-	-

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2021 r. poz. 2069 ze zmianami): „Osoby, prowadzące działalność w branży niemedycznej i podejmujące czynności, w trakcie których dochodzi do naruszenia ciągłości tkanek ludzkich, są zobowiązane do opracowania, wdrożenia i stosowania procedur, zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi”.

W trakcie kontroli obiektów szczególną uwagę zwracano na posiadanie i stosowanie procedur zapewniających ochronę przed zakażeniami i chorobami zakaźnymi, w tym na procesy przeprowadzania dezynfekcji i sterylizacji sprzętu wielokrotnego użytku oraz postępowanie z bielizną i odpadami, oceniano także stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i urządzeń.

W zakładach kosmetycznych (szczególnie w nowo otwartych obiektach) do sterylizacji narzędzi wielokrotnego użytku coraz częściej stosowana jest sterylizacja parą wodną w nadciśnieniu (w autoklawach). Jest to metoda sterylizacji zalecana przez PIS mimo braku obowiązujących w tym zakresie przepisów.

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 lutego 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań sanitarnych, jakim powinny odpowiadać zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej (Dz. U. Nr 31, poz. 273), przestało obowiązywać z dniem 2 stycznia 2012 r.

III.4. Obiekty komunikacji publicznej

W 2022 r. pod nadzorem PSSE znajdowały się: dworzec PKP w Środzie Wielkopolskiej, perony przy dworcu w Środzie Wielkopolskiej, 3 przystanki kolejowe - stacja PKP w Chociczy, (gm. Nowe Miasto nad Wartą), w Solcu i Sulęcinku (gm. Krzykosy), a także 5 przystanków PKS. W roku sprawozdawczym przeprowadzono 1 kontrolę dworca kolejowego w Środzie Wielkopolskiej, 1 kontrolę peronów przy dworcu kolejowym w Środzie Wielkopolskiej, 1 kontrolę przystanku kolejowego w Chociczy oraz 5 kontroli przystanków PKS.

III.5. Ustępy publiczne

Na terenie powiatu średzkiego znajdują się 2 ustępy publiczne - w Środzie Wielkopolskiej i Zaniemyślu. W 2022 r. przeprowadzono 2 kontrole sanitarne, po jednej w każdym obiekcie. Obiekt w Środzie Wielkopolskiej z uwagi na nieestetyczny wygląd wymaga modernizacji, od początku jego powstania, tj. od około 40 lat dokonywane były tylko drobne, konieczne naprawy. Stan sanitarno-higieniczny w obu obiektach bez zastrzeżeń.

III.6. Hotele, motele oraz inne obiekty, w których świadczone są usługi hotelarskie

W 2022 r. pod nadzorem PSSE znajdowało się 19 obiektów (2021 r. – 17) oferujących zróżnicowane usługi hotelarskie, w tym 9 hoteli (2021 r. – 8) oraz 10 innych obiektów, w których świadczone są usługi noclegowe (2021 r. – 9). Na terenie powiatu średzkiego nie ma zarejestrowanych noclegowni. Skontrolowano 9 obiektów, przeprowadzono 11 kontroli

sanitarnych. Nie stwierdzono nieprawidłowości, natomiast w dwóch obiektach wydano zalecenia dotyczące poprawy stanu sanitarno-technicznego.

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. w całej Polsce w trybie pilnym tworzone ośrodki dla uchodźców przybywających z kraju objętego wojną. Również na terenie naszego powiatu na polecenie Wojewody Wielkopolskiego uruchomiono takie ośrodki. W ciągu roku sprawozdawczego na terenie powiatu średzkiego w trybie zmiennym lub równocześnie funkcjonowało 5 ośrodków tj.:

1. Hala sportowa przy Liceum Ogólnokształcącym, ul. Ks. Kegla 1A, Środa Wielkopolska,
2. Ośrodek Charytatywno-Wypoczynkowy Bojanowe Gniazdo, Zaniemyśl, ul. Ks. Nawrowskiego 1A,
3. Ośrodek dla uchodźców w Zaniemyślu, ul. Raczyńskiego 22,
4. Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy "RODAK", Środa Wielkopolska, ul. Brodowska 38C,
5. Szkolne Schronisko Młodzieżowe, ul. Poznańska 28 w Zaniemyślu.

Wszystkie ww. ośrodki były pod stałym nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej. Każdy z obiektów był kontrolowany w momencie jego uruchomienia oraz w trakcie funkcjonowania w zakresie:

- utrzymania właściwego stanu sanitarno-higienicznego,
- zapewnienia bezpieczeństwa żywności i żywienia,
- zapewnienia środków służących do utrzymywania czystości i higieny,
- zapewnienia odpowiedniej ilości pojemników na odpady stałe oraz odpowiedniej gospodarki odpadami,
- zapewnienia obsługi odpowiedzialnej za utrzymanie bieżącej czystości,
- zapewnienie toalet z dostępem do bieżącej wody,
- zapewnienia opieki medycznej.

W trakcie przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, mimo to, z uwagi na bezpieczeństwo zdrowotne uchodźców oraz dynamiczny rozwój wydarzeń (szybkie tworzenie ośrodków, zmienna liczba uchodźców) udzielano organizatorom tych miejsc wytycznych i wskazówek, które były pomocne w tworzeniu ośrodków i codziennym ich funkcjonowaniu.

Prowadząc nadzór nad ww. obiektami utrzymywano stały kontakt z przedstawicielami Starostwa Powiatowego w Środzie Wielkopolskiej każdorazowo służąc wsparciem merytorycznym w ww. zakresie.

III.7. Zakłady pogrzebowe, krematorium

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu funkcjonowało 5 zakładów pogrzebowych oraz krematorium. Skontrolowano 4 zakłady pogrzebowe oraz krematorium, nie stwierdzono nieprawidłowości.

III.8. Wydawanie zgód na ekshumacje zwłok i szczątków ludzkich oraz na sprowadzenie zwłok i szczątków ludzkich z zagranicy

W roku 2022 wydano:

- 55 decyzji zezwalających na ekshumację i przewóz ekshumowanych zwłok lub szczątków ludzkich,
- 6 postanowień zezwalających na sprowadzenie zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy.

IV. STAN SANITARNY PODMIOTÓW WYKONUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ LECZNICZĄ

IV.1. Obiekty pod nadzorem PSSE

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego pod nadzorem PSSE znajdowało się 111 podmiotów leczniczych (2021 r. – 99), działających w ramach:

- lecznictwa zamkniętego - 3 obiekty (2021 r. – 3), tj. Szpital „MEDICUS” w Środzie Wielkopolskiej, Zakład Pielęgnacyjno – Opiekuńczy „ELCOR” w Jarosławcu oraz Szpital Średzki Serca Jezusowego w Środzie Wielkopolskiej,
- lecznictwa ambulatoryjnego - 108 obiektów (2021 r. – 96), w tym: 25 poradnie/przychodnie lekarskie (2021 r. – 24), 52 gabinety prowadzące indywidualną specjalistyczną praktykę lekarską (2021 r. – 49), 25 gabinetów opieki pielęgniarzkiej lub położniczej (2021 r. – 15), 3 laboratoria diagnostyczne (2021 r. – 6) oraz 3 zakłady rehabilitacji leczniczej (2021 r. – 2).

IV.2. Kontrole sanitarne

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 92 kontrole sanitarne w 86 obiektach, w tym 23 kontrole kompleksowe w zakresie higieny komunalnej i epidemiologii.

Kontrole obejmowały następujące zagadnienia:

- stan sanitarno-higieniczny oraz stan sanitarno - techniczny placówek,
- przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w placówkach podmiotów leczniczych,
- ocenę wdrożenia procedur, dotyczących zapobiegania przenoszeniu się zakażeń przy wykonywaniu świadczeń zdrowotnych - m. in. dezynfekcji i sterylizacji sprzętu, postępowania po ekspozycji na materiał biologiczny oraz postępowania z odpadami medycznymi,
- warunki przechowywania szczepionek, kontrolę wewnętrzną ciągłości „łańcucha chłodniczego” i zabezpieczenia na wypadek awarii systemu zasilania energetycznego,
- ocenę wykonawstwa szczepień ochronnych,
- prawidłowość nadzoru lekarskiego nad osobami zakażonymi HCV, osobami ze styczności z zakażonymi HBV oraz ze styczności z chorymi na gruźlicę.

Skontrolowane obiekty, za wyjątkiem jednego (Szpital Średzki Serca Jezusowego Sp. z o.o. w Środzie Wielkopolskiej) spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2019 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz. U. z 2022 poz. 402).

W wyniku kontroli sanitarnej kompleksowej przeprowadzonej w dniach od 19.09.2022 r. do 23.09.2022 r. w Szpitalu Średzkim Serca Jezusowego Sp. z o.o., ul. Żwirki i Wigury 10, 63-000 Środa Wielkopolska stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- A) Oddział onkologiczny – na wyposażeniu brudownika brak płuczki-dezynfektora lub urządzenia do dekontaminacji oraz utylizacji wkładów jednorazowych wraz z zawartością, które są stosowane na oddziale.
- B) W przedsionku przy wejściu A odpadające płaty farby na ścianach i suficie.
- C) Szpitalny Oddział Ratunkowy – w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dla pacjentów leżących na sali obserwacyjnej widoczne zacieki na suficie.
- D) Pracownia badań endoskopowych – na fragmencie ściany przy drzwiach w zmywalni ubytki kilku płytek.
- E) Poradnia Medycyny Pracy – podłoga w pokoju badań, w punkcie pobrań oraz w części korytarza pokryta jest wykładziną dywanową, co uniemożliwia jej mycie i dezynfekcję.
- F) Poradnia Medycyny Pracy – w punkcie pobrań brak umywalki do rąk z baterią z ciepłą i zimną wodą, dozownikiem z mydłem w płynie, dozownikiem ze środkiem dezynfekcyjnym, z pojemnikiem z ręcznikami jednorazowego użycia i pojemnikiem na zużyte ręczniki.
- G) Poradnia Medycyny Pracy – w gabinecie lekarskim przerwy/odstęp (szer. ok. 0,5 cm lub więcej) pomiędzy panelami na podłodze co najmniej w kilku miejscach.
- H) Ośrodek Usprawniania Leczniczego – dziury w panelach ściennych w korytarzu przy toaletach na parterze.
- I) W Szpitalnym Oddziale Ratunkowym w pomieszczeniu higieniczno-sanitarnym dedykowanym dla pacjentów leżących na sali obserwacyjnej – brak klosza przy lampie sufitowej, w sali nr 2 brak obudowy jednej z lamp sufitowych.
- J) W gabinecie ginekologicznym – kartoteki pacjentów znajdowały się w kartonach na podłodze.
- K) W gabinecie ginekologicznym w pomieszczeniu sanitarno-higienicznym – kartony ze sprzętem jednorazowym znajdowały się na podłodze.

W związku z powyższym PPIS w Środzie Wielkopolskiej w dniu 08.11.2022 r. wydał decyzję administracyjną nakazującą usunięcie nieprawidłowości opisanych w pkt C,D,E,F,G,H do dnia 30 listopada 2022 roku, a w pkt A,B do dnia 31 marca 2023 roku.

W dniu 9.12.2022 r. przeprowadzono kontrolę sanitarną sprawdzającą, która wykazała wykonanie nakazów zawartych w pkt. A oraz B.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono również 2 kontrole sprawdzające wykonanie nakazów zawartych w decyzji administracyjnej wydanej w 2021 r. Stwierdzono wykonanie nakazów zgodnie ze wskazanymi terminami ich usunięcia. Termin wykonania dla pozostałych dwóch nakazów z ww. decyzji minął z dniem 30.12.2022 r. - w najbliższym czasie zostanie przeprowadzona kontrola sprawdzająca ich wykonanie.

V. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

V.1. Działalność kontrolna

W 2022 r. pod nadzorem PSSE znajdowało się 220 zakładów pracy (2021 r. – 220), w których pracowało 8 217 osób (2021 r. – 8 018). Małe zakłady, zatrudniające do 9 pracowników, stanowiły 48%, a duże przedsiębiorstwa, zatrudniające powyżej 251 pracowników - 3,2% ogólnej liczby zewidencjonowanych obiektów.

Tab. 1. Liczba zakładów pracy w powiecie średzkim w 2022 r. w zależności od liczby zatrudnionych osób

Lp.	Liczba zatrudnionych pracowników	Liczba zakładów
1.	≤ 9	106
2.	10 – 49	80
3.	50 – 249	27
4.	≥ 250	7

V.1.1. Kontrole w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. przeprowadzono 98 kontroli sanitarnych w 72 zakładach (33% obiektów), zatrudniających 4 301 pracowników.

W trakcie kontroli w szczególności sprawdzano:

- przygotowanie pracodawców w zakresie warunków pracy oraz narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych,
- egzekwowanie przepisów dotyczących substancji chemicznych, ich mieszanin, produktów biobójczych, detergentów, produktów kosmetycznych prekursorów narkotyków kat. 2 i 3, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych,
- przestrzeganie zasad bhp podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest,
- sposoby wprowadzania do obrotu produktów biobójczych oraz wyrobów poddanych działaniu produktów biobójczych,
- sposoby stosowania i wprowadzania do obrotu (za pośrednictwem stron internetowych) substancji chemicznych, ich mieszanin, produktów biobójczych oraz prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.

Jak co roku, przedmiotem kontroli były także: przestrzeganie przez pracodawców przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne w zakładach pracy, stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń pracy oraz zaplecza socjalno-sanitarnego zakładów, wykonanie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowiskach pracy, przeprowadzenie i opracowanie oceny ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy, wykonanie profilaktycznych badań lekarskich oraz wyposażenie pracowników w środki ochrony indywidualnej.

V.1.2. Narażenie na czynniki szkodliwe dla zdrowia

W roku sprawozdawczym w 14 zakładach (na 72 skontrolowanych) stwierdzono przekroczenia najwyższych dopuszczalnych stężeń (NDS) i natężeń (NDN) czynników szkodliwych dla zdrowia.

Ogółem, w warunkach przekroczenia normatywów higienicznych, pracowało 692 pracowników, głównie w zakładach przemysłu metalowego, drzewnego i meblarskiego. Podobnie jak w latach poprzednich, najwięcej pracowników narażonych było na ponadnormatywny hałas (86 % narażonych) oraz substancje chemiczne (25 % narażonych). Często pracownicy byli narażeni na jednoczesne oddziaływanie kilku czynników szkodliwych.

Ze swej strony pracodawcy podejmowali szereg działań (technicznych i organizacyjnych), zmierzających do ograniczenia narażenia pracowników:

- wprowadzano ekrany izolujące,
- oddzielano najbardziej newralgiczne stanowiska od pozostałych,
- montowano systemy mechaniczne filtrowentylacji nawiewno-wywiewnej oraz wentylacje miejscowe i odciągi,
- wymieniano park maszynowy oraz urządzenia, na generujące niższy hałas.

W związku z przekroczeniami normatywów, szczególną uwagę zwracano na przeprowadzanie przez pracodawców regularnych pomiarów środowiska pracy oraz zapewnienie pracownikom atestowanych i odpowiednio dobranych środków ochrony indywidualnej.

V.1.3. Postępowanie administracyjne

W 2022 r. w trakcie kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości, które skutkowałyby wystawieniem decyzji administracyjnych.

V.1.4. Nadzór nad czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego w 29 zakładach pracownicy mieli kontakt w środowisku pracy z substancjami chemicznymi oraz ich mieszaninami, czynnikami i procesami technologicznymi o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Wykonano 23 kontrole w 19 obiektach, podczas których stwierdzono, że w narażeniu na czynnik rakotwórczy lub mutageny pracowało 29 osób, w tym 25 kobiet i 4 mężczyzn (pracownicy laboratorium), natomiast w kontakcie z czynnikiem rakotwórczym lub mutagennym pracowało 439 osób, w tym 63 kobiety i 376 mężczyzn. Byli to głównie pracownicy zakładów ślusarskich, stacji paliw, stacji diagnostycznych oraz zakładów przemysłu drzewnego (kontakt z pyłem drewna).

Najczęstsze uchybienia dotyczyły braku rejestru prac i rejestru pracowników mających kontakt z czynnikami rakotwórczymi i mutagennymi w środowisku pracy.

V.1.5. Nadzór nad szkodliwymi czynnikami biologicznymi

Do najbardziej narażonych zawodowo na działanie szkodliwych czynników biologicznych należą osoby zatrudnione w ubojniach, stolarniach, laboratoriach diagnostycznych, rolnictwie, fermach, zakładach gospodarki odpadami, oczyszczalniach i przepompowniach ścieków.

W 2022 r. pod nadzorem PSSE w Środzie Wielkopolskiej znajdowały się 72 zakłady, w których pracownicy mieli kontakt z czynnikiem biologicznym.

Przeprowadzono 28 kontroli w 27 obiektach, przede wszystkim w zakładach produkujących artykuły spożywcze, ubojniach, gospodarstwach wielkoprzemysłowych oraz zakładach zajmujących się obróbką drewna i usuwaniem odpadów stałych. Ustalono, że kontakt z czynnikiem biologicznym miało 431 pracowników. Podczas kontroli nie odnotowano większych nieprawidłowości.

Jednocześnie stwierdzono, że pracodawcy podejmują szereg działań profilaktycznych, chroniących pracowników przed narażeniem na działanie czynników biologicznych, zapewniając im środki ochrony indywidualnej i środki do odkażania skóry, wdrażając

instrukcje postępowania ze szkodliwym czynnikiem biologicznym, a także proponując pracownikom profilaktyczne szczepienia ochronne.

V.1.6. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego znajdowało się 125 zakładów stosujących substancje chemiczne (w postaci własnej lub jako składniki mieszanin) oraz wprowadzających mieszaniny chemiczne do obrotu.

Przeprowadzono 80 kontroli, w trakcie których sprawdzano przestrzeganie przepisów:

- ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. 2022, poz. 1816) oraz rozporządzeń wykonawczych,
- rozporządzeń Parlamentu Europejskiego (WE) nr 1907/2006 (REACH) oraz (WE) nr 1272/2008 (CLP).

W szczególności kontrolowano:

- przestrzeganie przez pracodawców obowiązku posiadania spisu stosowanych oraz produkowanych substancji i mieszanin chemicznych,
- wprowadzanie do obrotu prawidłowo oznakowanych produktów oraz posiadanie aktualnych kart charakterystyki produktów,
- stosowanie produktów biobójczych i wprowadzanie ich do obrotu przez zakłady (głównie pod kątem zakazu stosowania substancji czynnych, które nie mogą wchodzić w ich skład),
- stosowanie i wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3.

W obiektach, stosujących produkty biobójcze w działalności zawodowej oraz jako środka dezynfekcyjnego wykonano 23 kontrole, natomiast w obiektach stosujących prekursory narkotyków - 9 kontroli. Nie stwierdzono większych nieprawidłowości.

V.1.7. Nadzór nad kosmetykami

Po przejęciu nadzoru nad kosmetykami od Sekcji Żywności i Żywienia od lipca 2022 r., w ramach bieżącego nadzoru nad kosmetykami przeprowadzono 10 kontroli, w tym 1 kontrolę zakładu produkującego i konfekcjonującego produkty kosmetyczne.

Podczas kontroli stwierdzono, że w obrocie nie znajdują się kosmetyki zgłoszone w systemie RAPEX (*Wspólnotowego Systemu Szybkiej Informacji działającego na obszarze Jednolitego*

Rynku Unii Europejskiej, w celu szybkiej wymiany informacji dot. produktów żywnościowych między Komisją Europejską, a państwami członkowskimi UE).

V.2. Choroby zawodowe

W roku sprawozdawczym wydano 2 decyzje (2021 r. - 8) o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 1 decyzję (2021 r. – 10) o braku podstaw do jej uznania. Stwierdzone choroby zawodowe dotyczyły:

- przewlekłej choroby narządu głosu – 1,
- zespół cieśni w obrębie nadgarstka – 1,

W ramach oceny narażenia zawodowego i postępowania administracyjnego, w związku z podejrzeniem choroby zawodowej, przeprowadzono 8 postępowań wyjaśniających i wystawiono 1 kartę stwierdzenia choroby zawodowej.

V.3. Nadzór nad środkami zastępczymi

Zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 172) obejmują odpowiedzialnością:

- karną - posiadanie, wytwarzanie, udzielanie, wprowadzanie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz przemyt substancji psychoaktywnych,
- administracyjną - wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu środków zastępczych.

W ramach realizacji zadań wynikających z ustawy, PIS prowadzi monitoring wprowadzania na rynek oraz sprzedaży nowych narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych oraz prekursorów narkotyków.

W 2022 r. przeprowadzono 6 kontroli, w tym 2 wspólnie z funkcjonariuszami Policji w zakresie środków zastępczych i legalności wprowadzania do obrotu produktów konopnych. Na terenie powiatu średzkiego nie odnotowano przypadków posiadania, udzielania, wytwarzania i wprowadzania do obrotu nowych narkotyków oraz substancji psychoaktywnych, jak również przypadków zatrucia środkami zastępczymi i nowymi substancjami psychoaktywnymi.

VI. WARUNKI SANITARNE W SZKOŁACH I INNYCH PLACÓWKACH OŚWIATOWO-WYCHOWAWCZYCH

VI.1. Informacje ogólne

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego nadzorem sanitarnym objęto 78 stałych placówek nauczania i wychowania, w tym: 7 żłobków, 34 przedszkola, 17 szkół podstawowych, 1 szkołę podstawową specjalną, 10 zespołów szkół, 1 centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego, 2 licea ogólnokształcące, 1 szkołę policealną, 1 szkołę wyższą, 1 placówkę wychowania pozaszkolnego, 1 placówkę opiekuńczo – wychowawczą z pobytem całodobowym, 1 świetlicę terapeutyczną oraz 1 bursę.

Przeprowadzono 79 kontroli stałych placówek nauczania i wychowania, oceniając:

- stan sanitarny obiektów (infrastrukturę oraz bieżącą czystość i porządek),
- warunki pobytu dzieci i młodzieży w tych placówkach (ergonomię stanowisk pracy, higienę pracy umysłowej, możliwość pozostawienia w placówce części podręczników i przyborów szkolnych, obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych),
- organizację dożywiania,
- warunki utrzymania higieny osobistej uczniów,
- dostępność do profilaktycznej opieki medycznej,
- warunki przechowywania substancji chemicznych i ich mieszanin.

Na wniosek stron przeprowadzono kontrole w 3 obiektach, zakończone wydaniem opinii sanitarnych bądź decyzji administracyjnych.

W trakcie trwania wypoczynku letniego i zimowego skontrolowano 20 turnusów.

VI.2. Stan techniczny budynków

Od kilku lat na terenie powiatu średzkiego stwierdza się poprawę stanu technicznego obiektów, w których prowadzona jest działalność dydaktyczno – wychowawcza. Częściowe remonty przeprowadzane są na bieżąco. W 2022 r. nie odnotowano budynków wymagających kapitalnego remontu.

VI.3. Warunki do utrzymania higieny osobistej w placówkach

Podobnie jak w roku poprzednim, w 2022 r. wszystkie placówki oświatowo-wychowawcze zapewniły właściwe warunki utrzymania higieny osobistej, w tym dostęp do

bieżącej zimnej i ciepłej wody. Stwierdzono prawidłowy stan techniczny sanitariatów.

VI.4. Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego

W 2022 r. skontrolowano 23 szkoły pod kątem prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Stwierdzono, że:

- 1 szkoła nie posiadała infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego,
- 1 szkoła prowadziła zajęcia wychowania fizycznego na basenie,
- 16 szkół posiadało natryskownie (wykorzystywane najczęściej po dodatkowych zajęciach sportowych).

VI.5. Warunki pobytu dzieci i młodzieży w placówkach nauczania i wychowania

W 2022 r. oceniono dostosowanie mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci i uczniów w 3 szkołach podstawowych i 1 przedszkolu, sprawdzono 126 stanowisk pracy w 7 oddziałach. W 1 szkole podstawowej stwierdzono 14 stanowisk nieprawidłowych.

Podczas bieżących kontroli szkół dokonywano oceny rozkładu zajęć lekcyjnych, zwracając uwagę na potrzebę równomiernego obciążenia uczniów zajęciami w poszczególnych dniach tygodnia. Na 324 oddziały skontrolowane w 23 szkołach nieprawidłowości w tym zakresie stwierdzono w 47 oddziałach w 4 szkołach.

Podczas bieżącego nadzoru nad szkołami sprawdzono możliwość wypoczynku uczniów podczas przerw międzylekcyjnych. Wszystkie szkoły zapewniają co najmniej jedną przerwę 15 – 20 minutową oraz możliwość spędzania czasu na świeżym powietrzu.

Sprawdzano także możliwość pozostawienia w szkołach części podręczników i przyborów szkolnych. We wszystkich szkołach zapewniono miejsca indywidualne (półki, szuflady, szafki) oraz miejsca na wspólnych półkach. Uczniowie starszych klas w niewielkim stopniu korzystali z tej możliwości, natomiast uczniowie klas nauczania początkowego pozostawiali w szkołach część przyborów i podręczników.

W sezonie grzewczym w placówkach kontrolowano temperaturę w pomieszczeniach pobytu dzieci i młodzieży. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

VI.6. Posiadanie przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze certyfikowanych mebli i sprzętu sportowego

W 2022 r. skontrolowano 44 placówki w zakresie posiadania mebli certyfikowanych oraz 43 obiekty w zakresie dysponowania certyfikowanym sprzętem sportowym.

Tab. 1. Ocena posiadania przez placówki oświatowe certyfikowanych mebli

Lp.	Rodzaj placówek	100%	> 50%	< 50%	0%
1.	Przedszkola	20	-	-	-
2.	Szkoły podstawowe	11	2	-	-
4.	Zespoły szkół	9	-	-	-
5	Licea Ogólnokształcące	1	-	-	-
6	Szkoła Policealna	1	-	-	-

Tab. 2. Ocena posiadania przez placówki oświatowe certyfikowanego sprzętu sportowego

Lp.	Rodzaj placówek	100%	> 50%	< 50%	0%
1.	Przedszkola	20	-	-	-
2.	Szkoły podstawowe	7	6	-	-
4.	Zespoły szkół	7	2	-	-
5	Licea Ogólnokształcące	1	-	-	-

VI.7. Nadzór nad substancjami chemicznymi i ich mieszaninami

W roku sprawozdawczym 7 szkół posiadało substancje chemiczne i ich mieszaniny. W trakcie kontroli sprawdzono:

- sposób ich przechowywania i właściwe oznakowanie,
- posiadanie kart charakterystyki oraz aktualnego wykazu substancji chemicznych i ich mieszanin,
- wyposażenie w środki ochrony osobistej i środki do udzielania pierwszej pomocy.

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

VI.8. Dożywianie dzieci i młodzieży

W 2022 r. na 21 szkół skontrolowanych w powiecie średzkim, ciepły posiłek zapewniało 13 szkół podstawowych oraz 7 zespołów szkół. Z tej formy dożywiania skorzystało 1278 uczniów, w tym 311 uczniów z posiłków dofinansowanych.

VI.9. Wypoczynek dzieci i młodzieży

W 2022 r. na terenie powiatu średzkiego zorganizowano 61 turnusów wypoczynku, w tym:

- zimą - 12 turnusów, w tym 2 w obiektach całorocznych usług hotelarskich oraz 1 turnus w obiekcie sezonowym (szkoła), a także 9 półkolonii,
- latem - 49 turnusów, w tym 15 w obiektach całorocznych usług hotelarskich oraz 5 turnusów w obiektach sezonowych (szkoły), a także 28 półkolonii.

Ogółem skontrolowano 20 turnusów wypoczynku (zimą 3 i latem 17), w trakcie których wypoczywało 841 osób. Kontrole sanitarne nie wykazały nieprawidłowości.

VI.10. Postępowanie administracyjne

W roku sprawozdawczym, wydano 2 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego w przedszkolu i liceum ogólnokształcącym, 6 decyzji płatniczych oraz 1 decyzję administracyjną na wniosek strony dotyczącą żłobka. Przekazano 2 wystąpienia pokontrolne do organów prowadzących placówki.

VII. STAN SANITARNY OBIEKTÓW ŻYWNOŚCI I ŻYWIENIA

VII.1. Nadzór nad obiektami

Państwowa Inspekcja Sanitarna jest powołana do wykonywania zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego m.in. nad warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych i uciążliwych. Urzędowa kontrola żywności ma na celu: zapobieganie lub wyeliminowanie ryzyka spożycia przez ludzi żywności o niewłaściwej jakości zdrowotnej, zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa żywności, a tym samym ochrony zdrowia konsumentów.

Nadzór prowadzono w oparciu o obowiązujące podstawy prawne, wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS) oraz analizę zagrożeń w powiecie.

Prowadzone działania dotyczyły oceny warunków sanitarno-higienicznych i technicznych produkcji, sprzedaży i transportu środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, oceny jakości zdrowotnej produkowanej i wprowadzanej do obrotu żywności, materiałów do kontaktu z żywnością poprzez ocenę wizualną i/lub laboratoryjną próbek żywności pobieranych w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, monitorowania wycofanej z obrotu żywności, kosmetyków i przedmiotów użytku w ramach systemu wczesnego ostrzegania o pojawiających się produktach niebezpiecznych na rynku (RASFF), realizacji zamierzeń zaplanowanych przedsięwzięciach w oparciu o wytyczne GIS.

W 2022 r. w rejestrze zakładów podlegających urzędowej kontroli objętej działaniem PPIS w Środzie Wielkopolskiej znajdowało się ogółem 1274 zakłady żywieniowo-żywnościowych, w tym 8 obiektów obrotu i produkcji materiałów oraz wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością.

Największą grupę, podobnie jak w latach poprzednich, stanowiły obiekty obrotu żywnością – 592 (46,47% obiektów).

W 328 obiektach przeprowadzono ogółem 492 kontrole i rekontrole sanitarne.

W 2022 r. zarejestrowano 10 interwencji konsumenckich. W większości to interwencje anonimowe.

W trakcie przeprowadzanych kontroli stwierdzano: nieprawidłowe warunki przechowywania żywności, złą jakość środków spożywczych znajdujących się w obrocie, obecność szkodników (karaluchów i myszy), brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu oraz w jego otoczeniu, brudny sprzęt i urządzenia, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych po terminie przydatności do spożycia, brak segregacji i prawidłowych

warunków do przechowywania żywności, brak do wglądu aktualnych orzeczeń lekarskich dla celów sanitarno-epidemiologicznych, brak prowadzonej na bieżąco dokumentacji GHP/GMP i HACCP, prowadzenie działalności handlowej, gastronomicznej poza zakresem wskazanym w decyzji zatwierdzającej zakład wydanej przez PPIS.

W uzasadnionych przypadkach za stwierdzone nieprawidłowości nałożono mandaty karne - 24 mandaty na kwotę 9600 złotych (2021 – 14 na 4150 zł).

W toku postępowania administracyjnego, w 2022 r. wydano 243 decyzje administracyjne, w tym:

- 89 decyzji zatwierdzających zakład,
- 26 decyzji zmieniających decyzje zatwierdzające,
- 127 decyzji płatniczych za negatywne kontrole,
- 1 decyzję płatniczą za wykonanie czynności kontroli granicznej,
- 5 decyzji umarzających postępowanie,
- 43 decyzje represyjne, w tym 4 unieruchomienia działalności zakładu,
- 4 decyzje o zmianie terminu wykonania obowiązków,
- 2 decyzje o odmowie zmiany terminu nałożonych obowiązków,
- 63 decyzje wykreślające zakład z rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli PIS.

Wydano 145 zaświadczeń o wpisie do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Od roku 2007 prowadzony jest rejestr podmiotów prowadzących produkcję pierwotną, dostawców bezpośrednich oraz rolniczego handlu detalicznego. Do 31.12.2022 r. zarejestrowano:

- 381 producentów pierwotnych,
- 12 dostawców bezpośrednich,
- 1 producenta pierwotnego i rolniczego handlu detalicznego.

W ramach nadzoru sanitarnego nad obiektami produkcji i obrotu żywnością oraz nad obiektami żywienia zbiorowego w dni wolne od pracy w okresie wakacyjnym w roku 2022 przeprowadzono 25 kontroli sanitarnych.

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie w lutym 2022 r. i utworzeniem w całej Polsce ośrodków dla uchodźców przybywających z kraju objętego konfliktem zbrojnym, przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych w zakresie warunków sanitarno-higienicznych punktów pobytowych, w których żywność uchodźców. Posiłki dostarczane były z zakładów

znajdujących się pod nadzorem Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej. W trakcie prowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości.

Tab. 1. Nadzór nad obiektami w 2022 r.

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów				Liczba kontroli i rekontroli		Działalność represyjna			Liczba próbek	
	według ewidencji zakładów	w tym			ogółem	w tym interwencyjnych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Mandaty		pobranych	w tym kwestionowanych
		zatwierdzonych	skontrolowanych	ocenionych na podst. arkuszy oceny stanu sanitarnego				liczba	kwota		
Obiekty ogółem w tym:	1274	89	328	169	492	10	243	24	9600,00	107	1
I. Obiekty produkcji żywności ogółem w tym:	453	6	59	39	79	0	11	0	0,00	5	1
Automaty do lodów	11	2	10	7	12	0	5	0	0,00	0	0
Piekarnie	15	1	13	12	19	0	1	0	0,00	5	0
Ciastkarnie	9	1	8	7	10	0	1	0	0,00	0	0
Przetwórnice owocowo-warzywne i grzybowe	1	0	1	1	1	0	0	0	0,00	2	0
Browary i słodownie	1	0	1	1	1	0	1	0	0,00	0	0
Zakłady przemysłu zbożowo-młynarskiego	2	0	1	1	2	0	1	0	0,00	0	0
Wytwórnice wyrobów cukierniczych	2	0	2	2	2	0	0	0	0,00	0	0
Wytwórnice koncentratów spożywczych	1	0	1	1	3	0	0	0	0,00	0	0
Wytwórnice suplementów diety	2	1	2	0	6	0	1	0	0,00	0	0
Cukrownie	1	0	1	1	1	0	0	0	0,00	0	0
Producenci pierwotni i dostawcy bezpośredni	393	0	6	0	6	0	0	0	0,00	3	0
Rolniczy Handel Detaliczny	1	0	1	0	2	0	0	0	0,00	0	0
Producenci w warunkach domowych	6	0	5	0	5	0	0	0	0,00	0	0
Inne wytwórnice żywności	8	1	7	6	9	0	1	0	0,00	0	0
II. Obiekty obrotu żywnością ogółem w tym:	593	36	148	89	246	6	67	14	5500,00	102	1
Sklepy spożywcze ogółem w tym: supermarkety, hipermarkety	188	15	111	83	202	6	54	14	5500,00	89	1
	19	1	19	18	30	2	8	0	0,00	58	0

Rodzaj obiektów		Liczba obiektów				Liczba kontroli i rekontroli		Działalność represyjna			Liczba próbek	
		według ewidencji zakładów	w tym			ogółem	w tym	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Mandaty		pobranych	w tym
			zatwierdzonych	skontrolowanych	ocenionych na podst. arkuszy oceny stanu sanitarnego		interwencyjnych		liczba	kwota		kwestionowanych
Kioski	ogółem	4	0	2	2	2	0	1	0	0,00	0	0
	kioski na targowiskach sprzedające mięso	2	0	2	0	2	0	0	0	0,00	0	0
	kioski na targowiskach sprzedające inne środki spoż.	1	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Apteki		17	0	3	0	8	0	1	0	0,00	4	0
Magazyny ogółem		10	0	4	4	4	0	2	2	500,00	9	0
w tym:												
hurtownie suplementów diety		0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
Obiekty ruchome i tymczasowe		60	0	7	0	7	0	2	0	0,00	0	0
Środki transportu		259	18	18	0	18	0	7	0	0,00	0	0
Inne obiekty obrotu żywnością		55	1	3	0	5	0	1	0	0,00	0	0
III. Obiekty żywienia zbiorowego ogółem w tym:		221	47	120	41	171	4	44	10	4100,00	0	0
Zakłady żywienia zbiorowego otwarte ogółem		137	37	70	25	107	3	35	19	3800,00	0	0
w tym: zakłady małej gastronomii		58	20	28	6	44	2	17	3	1300,00	0	0
w tym: zakłady małej gastronomii w zakładach tymczasowych lub ruchomych		20	11	12	0	16	1	2	1	500,00	0	0
Zakłady żywienia zbiorowego zamknięte	stołówki pracownicze	1	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
	bufety przy zakładach pracy	2	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
	stołówki w domach wczasowych	2	0	2	1	7	0	1	0	0,00	0	0
	bloki żywienia w szpitalach ogółem	2	1	1	1	4	1	0	0	0,00	0	0
	w tym: żywienie w systemie cateringowym	2	1	1	1	4	1	0	0	0,00	0	0
	bloki żywienia w domach opieki społecznej ogółem	3	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
	w tym: żywienie w systemie cateringowym	2	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
	stołówki w żłobkach i domach małego dziecka	6	2	5	0	5	0	3	0	0,00	0	0
	w tym: żywienie w systemie cateringowym	6	2	5	0	5	0	3	0	0,00	0	0

Rodzaj obiektów	Liczba obiektów				Liczba kontroli i rekontroli		Działalność represyjna			Liczba próbek	
	według ewidencji zakładów	w tym			ogółem	w tym interwencyjnych	Liczba wydanych decyzji administracyjnych	Mandaty		pobranych	w tym kwestionowanych
		zatwierdzonych	skontrolowanych	ocenionych na podst. arkuszy oceny stanu sanitarnego				liczba	kwota		
stołówki szkolne ogółem	24	0	14	9	14	0	2	0	0,00	0	0
w tym: żywienie w systemie cateringowym	10	0	2	0	2	0	0	0	0,00	0	0
stołówki w bursach i internatach	1	1	1	0	2	0	0	0	0,00	0	0
w tym: w systemie cateringowym	1	1	1	0	2	0	0	0	0,00	0	0
stołówki w przedszkolach ogółem	34	3	21	3	24	0	0	0	0,00	0	0
w tym: żywienie w systemie cateringowym	26	3	16	0	16	0	0	0	0,00	0	0
stołówki w zakładach specjalnych i wychowawczych	1	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
w tym: żywienie w systemie cateringowym	1	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
zakłady usług cateringowych	2	1	2	1	3	0	2	1	300,00	0	0
inne zakłady żywienia	6	2	4	1	5	0	1	0	0,00	0	0
IV. Wytwórnice i miejsca obrotu materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością	2	0	1	0	1	0	0	0	0,00	0	0
w tym: hurtownie	3	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0
w tym: sklepy	3	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0	0

W roku sprawozdawczym stan sanitarny zakładów produkcji, obrotu żywnością oraz obiektów żywienia zbiorowego otwartego i zamkniętego utrzymywał się na podobnym poziomie. W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego przeprowadzono 169 ocen stanu sanitarnego obiektów.

PPIS w Środzie Wielkopolskiej wydał 1 świadectwo spełnienia wymagań zdrowotnych przez środek spożywczy przekraczający granicę oraz 3 świadectwa wolnej sprzedaży suplementów diety.

W 2022 r. na terenie objętym nadzorem przez PSSE w Środzie Wielkopolskiej nie zanotowano ognisk zatruc pokarmowych w obiektach żywienia zbiorowego.

Stwierdza się, że w nadzorowanych zakładach produkcyjnych, obiektach obrotu żywnością oraz w zakładach żywienia zbiorowego prowadzona jest sukcesywna modernizacja i doposażenie w niezbędny sprzęt. Zakłady wdrożyły zasady GHP, GMP oraz system HACCP. Ocenia się, że świadomość przedsiębiorców z roku na rok sukcesywnie wzrasta w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkowanej lub wprowadzanej do obrotu żywności. Na obszarze działania Powiatowego Inspektora Sanitarnego nie prowadzi się działalności związanej z przetwórstwem i skupem grzybów. Od września 2022 roku w ramach prowadzonych kontroli sanitarnych wzmożono nadzór nad obrotem grzybami suszonymi i świeżymi oraz wykorzystywaniem ich w zakładach żywienia zbiorowego. Podmioty prowadzące sprzedaż grzybów świeżych posiadały aktualne atesty, dotyczące grzybów świeżych dopuszczonych do obrotu przez klasyfikatorów grzybów lub grzyboznawców, natomiast na grzyby suszone atesty wydane przez grzyboznawcę. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W okresie od września do listopada pracownik posiadający uprawnienia klasyfikatora grzybów udzielił 14 porad grzybowych osobom indywidualnym.

VII.2. Nadzór nad jakością zdrowotną środków spożywczych

W roku sprawozdawczym pobrano 107 prób środków spożywczych (73 do badań mikrobiologicznych oraz 34 do badań chemicznych). Wszystkie próby pobierano w ramach kontroli urzędowej i monitoringu. Zakwestionowano 1 próbę żywnościową (wątroba z kurczaka) ze względu na obecność *Camylobacter spp.* Sprawę ww. kwestionowanej próby przekazano do Powiatowego Inspektora Weterynarii w Poznaniu.

VII.3. Nadzór nad oznakowaniem GMO środków spożywczych

W trakcie urzędowych kontroli żywności w 2022 r. prowadzono nadzór nad znakowaniem środków spożywczych w zakresie GMO. Na obszarze działania PPIS w Środzie Wielkopolskiej nie prowadzi się produkcji żywności genetycznie modyfikowanej i nowej żywności.

VII.4. Nadzór nad środkami spożywczymi zgłoszonymi w systemie RASFF

Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2022 r. prowadzono nadzór nad środkami spożywczymi zgłoszonymi w systemie RASFF (*Systemie Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznych Produktach Żywnościowych i Środkach Żywnienia Zwierząt*).

Postępowania wyjaśniające przeprowadzono w przypadku 12 powiadomień alarmowych, 9 powiadomień informacyjnych oraz 1 powiadomienia uzupełniającego. Zgłaszane powiadomienia, w systemie RASFF nie dotyczyły producentów znajdujących się pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Środzie Wielkopolskiej.

VII.5. Nadzór nad wprowadzaniem do obrotu suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz nad środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi

W 2022 r. sprawowano nadzór nad wprowadzaniem do obrotu suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz nad środkami spożywczymi wzbogacanymi witaminami lub składnikami mineralnymi, sprawdzając prawidłowość oznakowania ww. środków spożywczych. W ramach prowadzonego nadzoru oceniono ogółem 49 środków spożywczych, w tym: 8 suplementów diety oraz 41 środków spożywczych wzbogaconych.

Zgodnie z rocznym planem poboru prób w 2022 roku pobrano 3 próby suplementów diety. Pobrane próby odpowiadały wymaganiom w zakresie badanych parametrów.

VII.6. Nadzór nad jakością zdrowotną przedmiotów użytku

W roku sprawozdawczym nadzorem objęto 2 wytwórnie przedmiotów użytku oraz 6 miejsc obrotu przedmiotami użytku. W ramach urzędowej kontroli żywności pobrano do badań 1 próbę wyrobów i materiałów do kontaktu z żywnością. Próba odpowiadała wymaganiom określonym w zakresie badanych parametrów chemicznych.

VII.7. Nadzór nad kosmetykami

W pierwszym półroczu 2022 r. przeprowadzono 1 kontrolę w zakresie produktów kosmetycznych. Od 1 lipca 2022 r. nadzór nad produktami kosmetycznymi objęło

Stanowisko Pracy do Spraw Higieny Pracy w Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej.

VII.8. Ocena sposobu żywienia

W roku sprawozdawczym w jednostkach systemu oświaty dokonano łącznie 27 ocen teoretycznych jadłospisów, w ramach których przeanalizowano: 3 jadłospisy w stołówkach w żłobkach i domach małego dziecka, 10 jadłospisów w stołówkach szkolnych, 14 jadłospisów w stołówkach w przedszkolach.

Negatywną ocenę zbadanych próbek uzyskano w 26 przypadkach ze względu na: nieuwzględnienie w jadłospisie co najmniej 1 porcji z grupy mięso, jaja, orzechy, nasiona roślin strączkowych, porcji mleka lub przetworów mlecznych, zbyt dużą częstotliwość podawania potraw smażonych, nieuwzględnienie co najmniej 1 porcji produktów zbożowych lub ziemniaków, nieuwzględnienie co najmniej 1 porcji ryby w tygodniu, złe zestawienie pod względem barwnym w posiłkach obiadowych, nieuwzględnienie co najmniej 1 porcji warzyw i owoców.

Ponadto, stwierdzono brak informacji dla rodziców o wykazie składników podawanych potraw, brak do wglądu informacji o wartości odżywczej wydawanych posiłków, wykazu składników używanych do przygotowywania potraw, dokumentacji w odniesieniu do wartości kalorycznej i składników odżywczych zawartych w produkowanych posiłkach oraz informacji czy podawane napoje (sok, kompot) nie zawierają więcej niż 10 g cukrów w 250 ml (kubku, szklance).

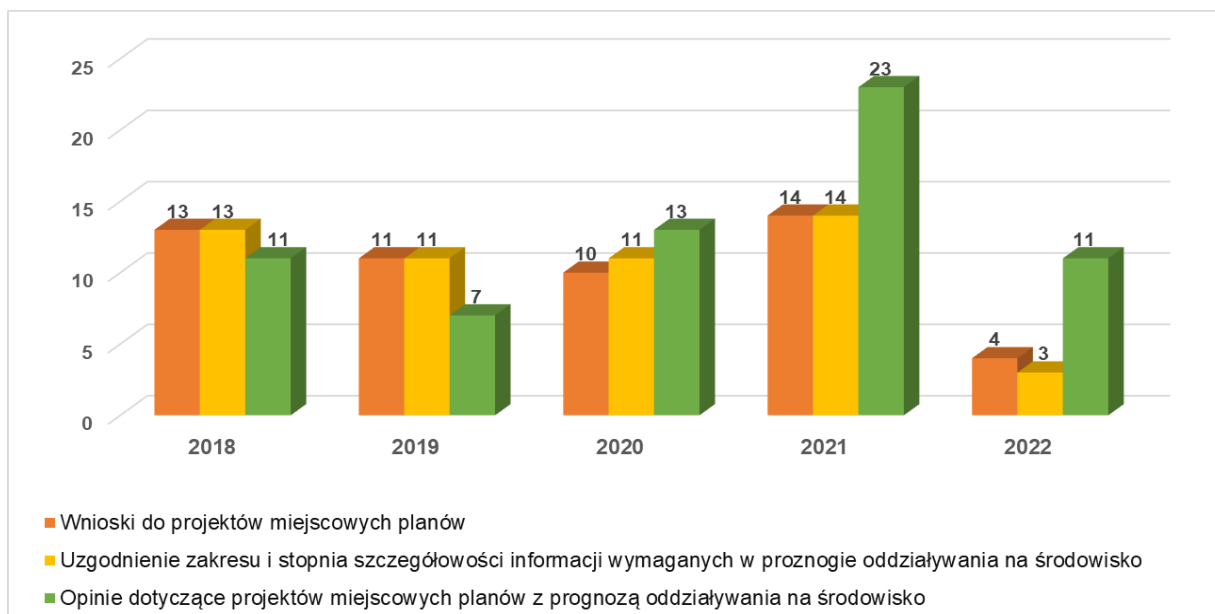
VIII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

VIII.1. Zadania zapobiegawczego nadzoru sanitarnego

W 2022 r. w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na terenie powiatu średzkiego realizowano zadania, mające na celu zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w przedsiębiorstwach na etapie opiniowania dokumentów strategicznych, uzgadniania dokumentacji projektowej, wystawiając oceny oddziaływania przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko oraz uczestnicząc w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych. Stanowiska państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zajmowane są wyłącznie na wniosek podmiotów lub w związku z wystąpieniami organów prowadzących postępowanie główne dotyczące planowanych inwestycji lub zagospodarowania terenu. Działania polegały w szczególności na:

- zgłaszaniu wniosków do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- uzgadnianiu zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- opiniowaniu lub/i uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin oraz studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- wydawaniu opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- wydawaniu opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia,
- uzgadnianiu warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych,
- uczestniczeniu w dopuszczeniu do użytkowania obiektów budowlanych poprzez stwierdzenie zgodności ich wykonania z projektem budowlanym,
- przeprowadzaniu kontroli sanitarnych obiektów, dla których wymagane jest spełnienie określonych wymogów sanitarno-higienicznych.

VIII.2. Działalność opiniodawcza w zakresie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

VIII.2.1. Zgłaszanie wniosków do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

W 2022 r. do PPIS wpłynęły 4 zawiadomienia o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub ich zmian. W odpowiedzi wysłano 4 pisma z wnioskami do tych projektów.

VIII.2.2. Uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko

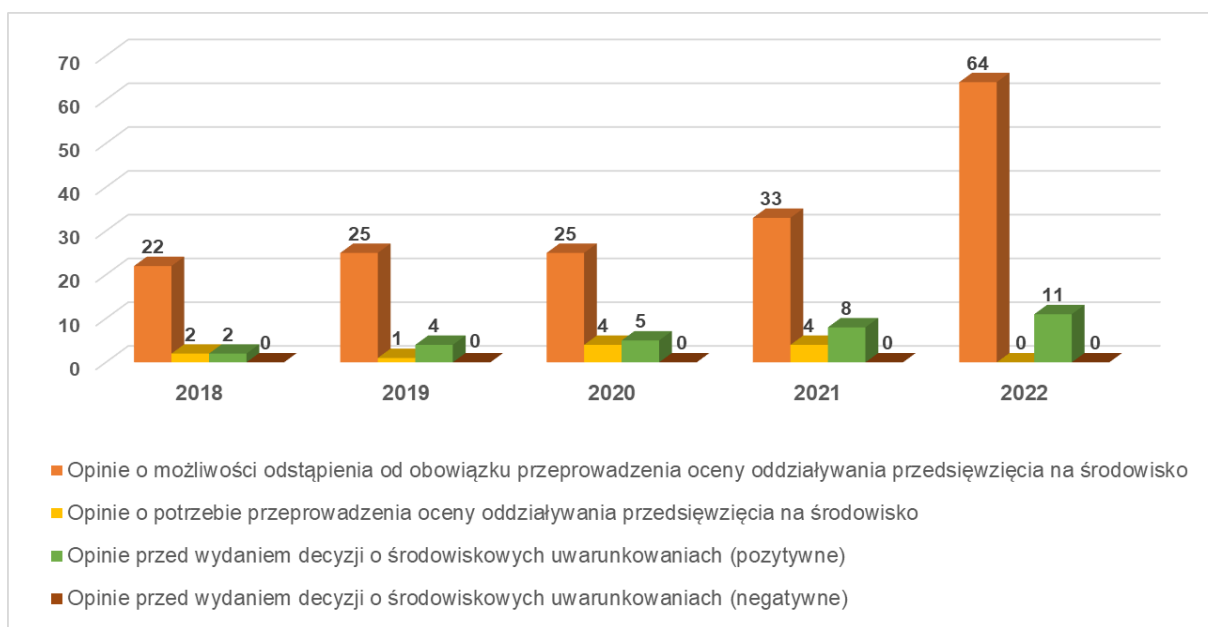
Rozpatrzono 6 wniosków dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wydano 3 opinie sanitarne o potrzebie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, w których określono zakres informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. W odpowiedzi na 3 wnioski odstąpiono od zajęcia stanowiska, ponieważ dokument nie wyznaczał ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

VIII.2.3. Opiniowanie i uzgadnianie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Rozpatrzono 11 wniosków o zaopiniowanie lub o zaopiniowanie i uzgodnienie (5 wniosków) projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin wraz z prognozą ich oddziaływania na środowisko – w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

Wydano 5 postanowień dotyczących zaopiniowania i uzgodnienia oraz 6 opinii dotyczących zaopiniowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wraz z prognozami ich oddziaływania na środowisko.

VIII.3. Działalność opiniodawcza w zakresie ocen oddziaływania przedsięwzięć na środowisko

VIII.3.1. Wydawanie opinii sanitarnych co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby - co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko

Wydano 64 opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu na środowisko dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

oddziaływać na środowisko. Dla żadnego przedsięwzięcia nie stwierdzono potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach postępowania, przed zajęciem stanowiska, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Środzie Wielkopolskiej sześciokrotnie wystąpił z wezwaniem do organu prowadzącego postępowanie o uzyskanie od inwestora dodatkowych wyjaśnień dotyczących planowanej inwestycji.

W dwóch przypadkach PPIS odstąpił od zajęcia stanowiska w sprawie wydania opinii co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ inwestor wystąpił z wnioskiem o wydanie decyzji środowiskowych, w związku z koniecznością uzyskania przez niego pozwolenia wodno-prawnego na wykonanie urządzenia wodnego i pobór wód podziemnych.

Większość wniosków (37) dotyczyło przedsięwzięć polegających na budowie elektrowni fotowoltaicznych, które planowane są do realizacji na terenie całego powiatu. Najwięcej wniosków wpłynęło od Burmistrza Miasta Środa Wielkopolska – 18, następnie od Wójta Gminy Zaniemyśl – 8, Wójta Gminy Nowe Miasto nad Wartą – 7, Wójta Gminy Dominowo – 2 oraz Wójta Gminy Krzykosy – 2. Pozostałe przedsięwzięcia polegały na budowie domów mieszkalnych, budowie lub przebudowie dróg, budowie punktu zbierania odpadów, budowie kurników oraz rozbudowie zakładów przemysłowych (przykładowej oczyszczalni ścieków, leżakowni z filtrownią, elektrociepłowni, suszarni, instalacji do gazyfikacji biomasy, naziemnych zbiorników na gaz płynny).

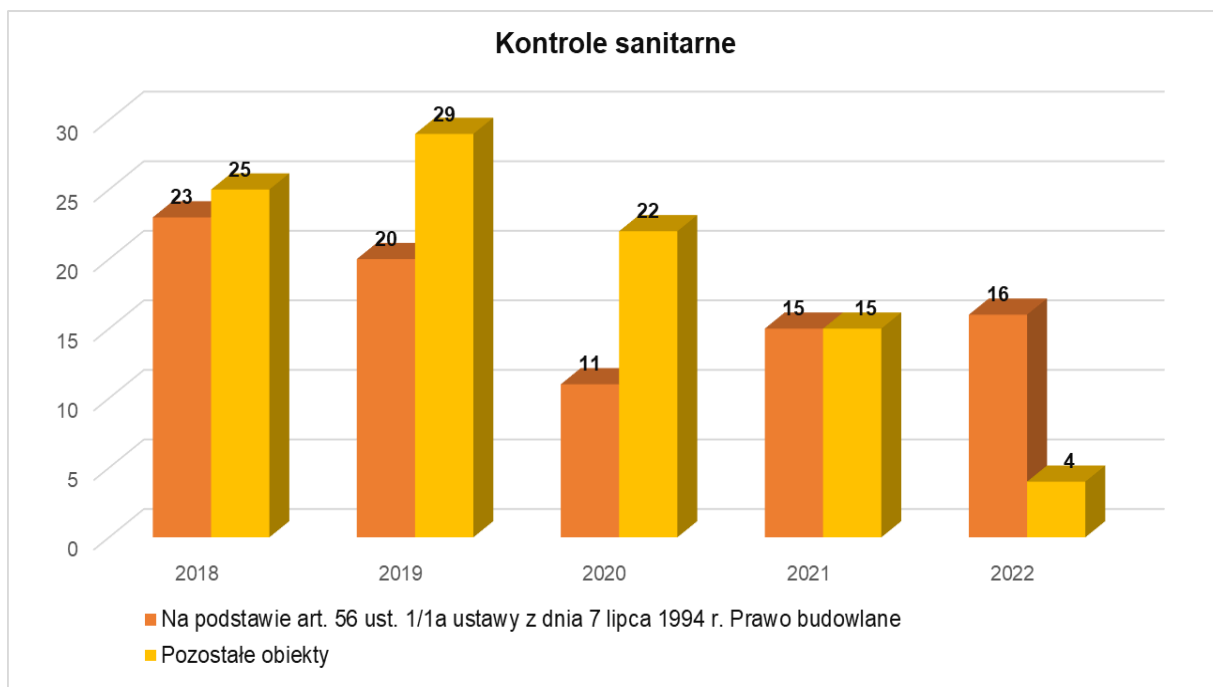
VIII.3.2. Wydawanie opinii sanitarnych przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia

W 2022 r. PPIS rozpatrzył 11 wniosków o opinię przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia i wydał 11 opinii sanitarnych. Planowane przedsięwzięcia polegają na zbieraniu i przetwarzaniu odpadów, budowie budynków inwentarskich oraz rozbudowie gospodarstw rolnych.

VIII.4. Uzgadnianie projektów budowlanych

W 2022 r. wpłynęły 2 wnioski o uzgodnienie projektów technologicznych, dla których odstąpiono od zajęcia stanowiska. Wnioski dotyczyły inwestycji, które nie były objęte wymogiem pozwolenia na budowę, zgłoszenia budowy lub wykonania innych robót budowlanych.

VIII.5. Kontrole sanitarne

W 2022 r. w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego wykonano łącznie 20 kontroli obiektów. Przeprowadzono 16 kontroli sanitarnych inwestycji na podstawie art. 56 ust. 1/1a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.). Pozostałe kontrole przeprowadzono na wniosek inwestorów o wydanie opinii w zakresie wymagań sanitarno-higienicznych przed rozpoczęciem prowadzenia działalności handlowo-usługowych w następujących obiektach: salon kosmetyczny, gabinet fizjoterapeutyczny, apteka oraz niepubliczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna.

W przypadku nieprzeprowadzania oględzin wydano – na wniosek inwestorów – 14 postanowień o niewnoszeniu sprzeciwu i uwag przed upływem 14 dnia od zawiadomienia o zakończeniu budowy.

Wśród inwestycji, dla których nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie skontrolowano:

- 5 hal produkcyjno-magazynowych z częścią socjalno-biurową,
- 3 budynki handlowo-usługowe,
- 2 szkoły,
- przedszkole,
- budynek użyteczności publicznej (powiatowe centrum pomocy rodzinie),
- budynek sportu i rekreacji,

- 2 budynki służące do korzystania z zasobów wodnych (oczyszczalnia ścieków, stacja uzdatniania wody).

Inwestycja nieobjęta obowiązkiem uzyskania pozwolenia na użytkowanie, która wymagała uzgodnienia pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych polegała na zmianie sposobu użytkowania pomieszczeń mieszkalnych na usługi gastronomiczne.

IX. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2022 r. w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia, adresowanej do mieszkańców powiatu średzkiego, znajdowały się następujące zagadnienia:

- profilaktyka nowotworowa,
- profilaktyka palenia tytoniu,
- profilaktyka w zakresie HIV/AIDS,
- profilaktyka chorób zakaźnych,
- profilaktyka przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych,
- opieka nad matką i dzieckiem,
- racjonalne odżywianie,
- propagowanie szczepień ochronnych,
- promowanie zdrowego stylu życia.

Zasięg programów edukacyjnych realizowanych przez PSSE na terenie powiatu średzkiego miał charakter:

- ogólnopolski (inicjatywa Ministerstwa Zdrowia i GIS),
- wojewódzki (inicjatywa WPWIS),
- powiatowy (inicjatywa PPIS oraz innych instytucji).

W działalności w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia bardzo ważną rolę odgrywają media. Podobnie jak w latach poprzednich, PSSE współpracowała z Gazetą Średzką oraz Głosem Powiatu Średzkiego, a także innymi mediami, które publikowały relacje z wydarzeń i przedsięwzięć realizowanych lub inicjowanych przez PIS, a także artykuły o charakterze oświatowo-zdrowotnym.

Działania podejmowane przez PIS w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia były na bieżąco zamieszczane na stronach internetowych i w mediach społecznościowych (Facebook oraz Twitter) PSSE oraz jej partnerów programowych.

IX.1. Profilaktyka zakażeń HIV i zachorowań na AIDS

PSSE od lat aktywnie uczestniczy w realizacji Krajowego Programu Zwalczenia AIDS i Zapobiegania Zakażeniom HIV. Podczas spotkań z mieszkańcami powiatu średzkiego przekazywane są informacje dotyczące zagrożeń zdrowotnych, zachowań ryzykownych i

bezpiecznych, możliwości wykonania bezpłatnych testów w kierunku zakażenia HIV, a także adresów i telefonów punktów konsultacyjno-diagnostycznych.

W 2021 r. były to następujące inicjatywy:

1. Akcja „Bezpieczne Walentynki 2022” – ze względu na sytuację epidemiologiczną na początku roku 2022 działania ograniczono do przesłania pisma zachęcającego do prowadzenia akcji informacyjnej do 5 szkół ponadpodstawowych oraz 2 lokalnych mediów. Ponadto opublikowano informację o akcji oraz punktach testowania na stronie internetowej Stacji i Facebooku partnera działania – Starostwa Powiatowego.
2. Wojewódzki konkurs „Nie daj szansy AIDS”. Do wszystkich 5 szkół ponadgimnazjalnych przekazano informacje o konkursie wraz z regulaminem. W tym roku szkolnym do etapu powiatowego wpłynęło 8 prac.
3. „Dzień Pamięci o Zmarłych na AIDS” (maj) oraz „Światowy Dzień AIDS” (1 grudnia) – w ramach tych akcji wysłano informacje do mediów, 5 szkół ponadpodstawowych z prośbą o włączenie się w działania i rozpowszechnianie przekazanych informacji. Informacje opublikowano również na stronie internetowej i Facebooku Stacji. Przeprowadzono prelekcje dla uczniów szkoły ponadpodstawowej, w której uczestniczyło 16 osób.
4. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra HIV” – w warsztatach edukacyjnych zorganizowanych przez PSSE uczestniczyło 19 uczniów z 4 szkół.
5. Zrealizowano kolejną edycję Powiatowej Olimpiady Wiedzy o AIDS, wspólnie ze Starostwem Powiatowym w Środzie Wielkopolskiej. W eliminacjach powiatowych uczestniczyło 14 uczniów reprezentujących 3 szkoły.

IX.2. Promowanie zdrowego stylu życia

IX.2.1. Program edukacyjny „Trzymaj Formę!”

Program „Trzymaj Formę!” realizowany jest w ramach Krajowego Programu Zapobiegania Nadwadze, Otyłości i Chorobom Przewlekłym. Ma na celu edukację młodzieży szkolnej w zakresie trwałego kształtowania nawyków prozdrowotnych, poprzez promocję zasad aktywnego stylu życia i zbilansowanej diety, w oparciu o odpowiedzialność indywidualną i wolny wybór jednostki.

W roku szkolnym 2021/2022, w związku z zaistniałą sytuacją epidemiologiczną zawieszono realizację programu na poziomie ogólnopolskim. Strona internetowa programu nie działała, ponadto zawieszono konkurs organizowany w ramach programu o zdrowym stylu życia.

Mimo zawieszenia wiele szkół kontynuowało realizację programu w oparciu o materiały otrzymane podczas wcześniejszych edycji programu. Przeprowadzono 17 wizytacji oceniających realizację programu w szkołach. Z otrzymanych 13 sprawozdań ze szkół wynika, że działania realizowało 70 nauczycieli i objęły one 968 uczniów i 272 rodziców.

IX.2.2. Program edukacyjny „Mamo, Tato – co Wy ma to?”

Głównym celem autorskiego programu WSSE jest zwrócenie uwagi osób dorosłych, zaangażowanych w opiekę nad dziećmi, na specyfikę rozwoju fizycznego i psychicznego dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem dziecięcych potrzeb.

W roku szkolnym 2022/2022 realizowano IV edycję programu w 6 szkołach i 24 przedszkolach powiatu średzkiego, którą objęto 710 dzieci w wieku 5 i 6 lat oraz 569 rodziców i opiekunów.

W ramach programu przeprowadzono 23 narady z dyrektorami placówek, 21 wizytacji oceniających realizację i otrzymano 26 sprawozdań od nauczycieli, odpowiedzialnych za realizację programu w szkołach i przedszkolach.

Wojewódzka Stacja Sanitarно-Epidemiologiczna w Poznaniu ogłosiła konkurs na scenariusz zajęć dla nauczycieli, w związku z powyższym informacje o konkursie wraz z regulaminem przekazano do szkół i przedszkoli oraz opublikowano na stronie internetowej Stacji.

Do placówek realizujących program przekazano 694 komplety materiałów dla uczniów.

IX.3. Ograniczanie zdrowotnych następstw palenia tytoniu i innych używek

Powszechność problemu palenia tytoniu oraz negatywne skutki nikotynizmu stanowią istotne czynniki chorobotwórcze, dlatego PIS podejmuje liczne akcje o charakterze informacyjno-edukacyjnym.

Działania profilaktyczne mają na celu ograniczenie zdrowotnych następstw palenia oraz kształtowanie postaw i zachowań przeciwytoniowych wśród uczniów szkół, w tym - wykształcenie umiejętności dokonywania świadomych i przemyślanych decyzji.

W ramach profilaktyki palenia tytoniu w roku szkolnym 2021/2022 zrealizowano:

1. Przedszkolny Program Edukacji Antytytoniowej pt. „Czyste Powietrze Wokół Nas”, opracowany dla dzieci pięcio i sześciolletnich oraz ich rodziców - programem objęto 16 przedszkoli i 6 szkół, w którym uczestniczyło 702 dzieci oraz 353 rodziców. Przeprowadzono 22 narady, 16 wizytacji i otrzymano sprawozdania z 22 placówek.

2. Program Antytytoniowej Edukacji Zdrowotnej pt. „Bieg po zdrowie”, opracowany dla uczniów z IV klas szkół podstawowych oraz ich rodziców - programem objęto 643 uczniów z 24 szkół oraz 301 rodziców. Prowadzono dystrybucję materiałów - 335 uczniów otrzymało broszurę. Przeprowadzono 19 porad z dyrektorami, 10 wizytacji oraz otrzymano 14 sprawozdań z placówek.
3. Konkurs „Palić, nie palić – oto jest pytanie?” - w etapach szkolnych wzięło udział 62 uczniów z 7 szkół podstawowych. Zwycięską pracę przesłano do etapu wojewódzkiego konkursu.
Patronat nad konkursem objęli PPIS i Starosta Średzki. Starostwo Powiatowe w Środzie Wielkopolskiej ufundowało bony upominkowe dla wszystkich uczestników (wartość 400 zł).
4. Projekt „Młodzieżowi Liderzy Zdrowia – kontra tytoń” – zrealizowano szkolenie z sześciogodzinnymi warsztatami dla uczniów szkół podstawowych. W szkoleniu uczestniczyło 16 uczniów z 3 szkół.
5. Akcja „Lato” - działania edukacyjne na temat profilaktyki palenia tytoniu prowadzono wśród uczestników obozów/ kolonii i półkolonii.
6. Akcje „Światowego Dnia bez Tytoniu” oraz „Światowego Dnia Rzucania Palenia” - Zorganizowano punkty informacyjno-edukacyjne podczas Festynu Rodzinnego w jednej ze szkół oraz na Targowisku Miejskim. Osoby odwiedzające punkty mogły uzyskać informację na temat szkodliwości palenia i stosowania elektronicznych papierosów oraz mogły wziąć udział w quizie tematycznym czy zmierzyć zawartość dwutlenku węgla w wydychanym powietrzu przy wykorzystaniu smokerlyzera. Informacje o akcjach przekazano do lokalnych mediów oraz Starostwa Powiatowego z prośbą o publikację informacji na stronie internetowej i mediach społecznościowych. Przeprowadzono 4 pogadanki dla młodzieży szkół ponadpodstawowych, w których uczestniczyło 162 uczniów.

IX.4. Program „ARS, czyli jak dbać o miłość?”

Celem programu, nad którym objął patronat Minister Edukacji Narodowej, jest ograniczenie skutków zdrowotnych używania tytoniu, alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2021/2022 w realizacji programu na terenie powiatu średzkiego uczestniczyło 1211 uczniów z 7 szkół ponadpodstawowych (w tym 2 zespoły).

Przeprowadzono 1 naradę, 4 wizytacje, 1 instruktaż i otrzymano 7 sprawozdań z realizacji programu.

IX.5. Profilaktyka nowotworów - raka szyjki macicy

W 2022r. adresatami projektu, którego celem jest zwiększenie wykrywalności, a tym samym - obniżenie występowania i umieralności na raka szyjki macicy, były osoby dorosłe oraz uczniowie szkół ponadgimnazjalnych.

W programie „Wybierz życie – pierwszy krok” wzięło udział 789 uczniów, 35 rodziców oraz 52 nauczycieli z 7 szkół. Ponadto, przeprowadzono 1 naradę, 4 wizytacje, dystrybucję materiałów oświatowych, udzielono 1 instruktażu, otrzymano 7 sprawozdań ze szkół.

IX.6. Profilaktyka chorób

IX.6.1. Interwencje wynikające z sytuacji epidemiologicznej

Prowadzono działania informacyjne, polegające na przekazaniu podmiotom leczniczym i placówkom nauczania, placówkom pobytu dla osób z Ukrainy, Ośrodkom Pomocy Społecznej materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat profilaktyki zakażeń, szczepień ochronnych i wytycznych GIS.

Prowadzono dystrybucję materiałów oświatowych - broszury pt. „Sami dbamy o swoje zdrowie” oraz plakatów nt. profilaktyki HIV/AIDS, które były adresowane do osób narodowości ukraińskiej.

Na stronach internetowych Stacji, Starostwa Powiatowego i Urzędów Gmin również publikowano ww. informacje.

IX.6.2. Profilaktyka chorób odkleszczowych

W 2022 r. kontynuowano projekt dotyczący zagrożeń zdrowotnych związanych z pokąsaniem przez kleszcze. Działaniami edukacyjnymi objęto 403 uczestników z 12 turnusów letniego wypoczynku, natomiast w 5 placówkach wypoczynku zorganizowano ekspozycję materiałów i udzielono instruktażu wychowawcom. Organizatorom wypoczynku przekazano pismo PPIS wraz z materiałami informacyjno-edukacyjnymi.

Zrealizowano 4 szkolenia w ramach akcji pt. „Mały kleszcz – duży problem?”, dla 13 uczniów szkoły ponadpodstawowej, 24 pracowników Stacji oraz 32 nauczycieli.

Podczas festynu propagowano wiedzę na temat chorób przenoszonych przez kleszcze.

Skierowano pismo do 9 organizatorów wypoczynku i 17 placówek medycznych dotyczące możliwości udziału w szkoleniu organizowanym przez Urząd Wojewódzki w Poznaniu i Wielkopolskiego Państwowego Inspektora Sanitarnego.

IX. 7. Program „Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Kontynuowano nowy program edukacyjny pt. „Skąd się biorą produkty ekologiczne”.

W roku szkolnym 2021/2022 II edycję programu realizowano w 12 wytypowanych przedszkolach. Działaniami objęto 338 dzieci, 164 rodziców. Działania realizowało 27 nauczycieli. Przeprowadzono 3 narady, 7 wizytacji. Zorganizowano 4 indywidualne szkolenia dla nauczycieli. Program realizowano w oparciu o materiały w wersji elektronicznej. Promowano konkurs ogłoszony przez autorów programu.

IX.8. Pozostałe działania

IX.11.1. Światowy Dzień Zdrowia

W 2022 r. działania informacyjno-edukacyjne z okazji Światowego Dnia Zdrowia polegały na skierowaniu pisma do wszystkich placówek edukacyjnych oraz lokalnych mediów. Informacje opublikowano na stronie internetowej Stacji. W siedzibie Stacji przygotowano ekspozycję materiałów. W jednym z przedszkoli przeprowadzono pogadankę dla 16 przedszkolaków.

IX.8.2. Promocja szczepień ochronnych

W ramach akcji informacyjno-edukacyjnej promującej szczepienia ochronne do 12 przychodni, Burmistrza oraz Starosty Średzkiego przekazano pakiety materiałów informacyjnych Głównego Inspektora Sanitarnego na temat szczepienia p/grypie. Stosowne informacje opublikowano na stronie internetowej i Facebooku PSSE. Podczas 2 szkoleń dla 32 nauczycieli zachęcano do szczepienia p/ grypie.

W ramach promocji szczepień ochronnych w żłobkach prowadzono dystrybucję ulotki „Oszczędź dziecku ospy”.

IX.18.3. Akcje „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”

W 2022 r. w akcji uczestniczyło 889 osób z 14 placówek wypoczynku (z obozów, kolonii i półkolonii). Podczas wypoczynku letniego, przekazywano materiały informacyjne, nawiązywano współpracę, przekazywano organizatorom wypoczynku materiały edukacyjne. Pracownicy osobiście przeprowadzili pogadanki i prelekcje w 9 placówkach, w których uczestniczyło 436 uczestników.

Działania dotyczyły profilaktyki palenia tytoniu i wyrobów tytoniowych, profilaktyki próchnicy i higieny jamy ustnej, profilaktyki grypy i chorób odkleszczowych, racjonalnego odżywiania, a także niebezpieczeństw zdrowotnych wynikających z używania środków zastępczych i narkotyków.

IX.8.4. Kampania informacyjna „Wybieraj bezpieczną żywność”

Zorganizowano 2 szkolenia dla nauczycieli, w których uczestniczyły 64 osoby. Informacje o szkoleniach oraz materiały informacyjne opublikowano na stronie internetowej Stacji oraz przesłano do partnerów działań i placówek oświatowych. Prowadzono dystrybucję materiałów edukacyjnych.

IX.8.5. Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach

Światowy Tydzień Wiedzy o Antybiotykach oraz Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach - mają na celu zwrócenie uwagi na problem globalnej oporności na środki przeciwdrobnoustrojowe i zachęcenie wszystkich do przeciwdziałaniu temu zjawisku.

W ramach akcji informacyjno-edukacyjnej Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Środzie Wielkopolskiej wraz ze Szkołą Podstawową nr 3 im. Ignacego Łukasiewicza w Środzie Wielkopolskiej i Szkołą Podstawową nr 2 w Środzie Wielkopolskiej zorganizowała wystawy tematyczne, w budynkach szkół.

Informacje o akcji opublikowano na stronie internetowej i Facebooku Stacji oraz lokalnej Gazety.

Opracowano:

W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Środzie Wielkopolskiej

Zdjęcia:

Zdjęcie 1	Stacja Uzdatniania Wody w Środzie Wielkopolskiej	MPECWiK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 2	Studnia naziemna na Stacji Uzdatniania Wody w Środzie Wielkopolskiej	MPECWiK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 3	Stacja Uzdatniania Wody w Zaniemyślu	ZGK Sp. z o.o. w Zaniemyślu
Zdjęcie 4	Pomieszczenie hydroforni na Stacji Uzdatniania Wody w Zaniemyślu	ZGK Sp. z o.o. w Zaniemyślu
Zdjęcie 5	Basen mały i jacuzzi	ZGK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 6	Basen sportowy	ZGK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 7	Sanitariaty przy szatni męskiej	ZGK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 8	Pomieszczenie z natryskami	ZGK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 9	Grota solna	ZGK w Środzie Wielkopolskiej
Zdjęcie 10	Korytarz w strefie saun	ZGK w Środzie Wielkopolskiej

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Środzie Wielkopolskiej posiada zgody na wykorzystanie zdjęć przez ww. podmioty.